

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Elofizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar
Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
... hivatalos közlönye. ...

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kösch ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen.
Fő-utca 59. sz.

Dr. Réz Mihálynak

a Magyar Evangéliumi Ker. Diákszövetség
február 3-iki gyűlésén elmondott beszéde.*

Uraim!

Az a feladat, a mely önök előtt áll, egyike a legszebbeknek, méltó arra, hogy betöltse a férfiúi ambíciót. A régi nemzedéknek csak kicsinyes pártharcok jutottak; kicsiny s nem mindig méltó ellenfelek. Az új nemzedéknek egy történelmi nagy harcot kell megvívnia. Boldogok önök, kiket egy oly időszakba helyezett végzetük, melynek megadatott az idealizmusért az egész vonalon megküzdeni. Hitevesztett, gyöngé, gyáva nemzedék az, melyet föl nem emel ez a tudat; ne adjon Isten soha oly nemzedéket, melynek ez meg nem dobogtatja szívét.

Egy megalkuvó, kicsinyes, opportunus, anyagi nemzedéket kell önöknek felváltani; egy oly nemzedéket, melynek anyagiasságát és önzését elméletbe foglalva hallhatják hirdetni mindenütt. Ennek a nemzedéknek magatartása érlelte meg sokakban azt a tévhitet, hogy az élet csak üzlet, az ember csak önzés s az eszmény csak illúzió. Vessünk egy pillantást a történelemre s meglátjuk, hogy mind-ebből egyetlen szó sem igaz; nézzük meg a mai Magyarországot s mindezt elhinni szinte kísértetbe esünk.

* Mult lapszámunkban megemlékeztünk arról a nagyhatású beszédről, a melyet dr. Réz Mihály, a M. T. A. tagja, egyetemi m-tanár, jogakadémiaink rendes tanára a Magyar Evangéliumi Ker. Diákszövetség febr. 3-ikán Budapesten tartott konferenciáján elmondott volt. A szerző kiváló egyénisége, szavának súlya már előre biztosítja a legnagyobb érdeklődést minden sorának. Nagynevű publicistánk kérelmünkre szívesen engedte át ezen beszédet, melyet lapunk vezetőhelyén egész terjedelmében közlünk. Szerkesztő.

Ezeket a modernnek nevezett felfogásokat — melyek lényegükben oly régiak, s melyek minden hanyatló korszaknak rendes kórtünetei — kell legyőzni annak a nemzedéknek, mely a protestantizmus és a magyarság jegyében egyesülve, elég erőt érez magában az idealizmusért küzdeni.

Szemből állunk ezekkel az irányokkal mindannyian, kik ez ország *lisztja* magyarságából engedni nem akarunk, s kik ennek a nemzetnek géniuszát semmiféle más faj géniuszával nem hagyjuk meghamisítani. Megtámadjuk az elméletben, megtámadjuk a gyakorlatban ezt a szatócsfilozófiát, mely szerint a zseb kormányozza a szívet s az agyat. A mai Magyarországon így van majd mindig s majdnem mindenütt; az önök hivatása, az önök kötelessége tenni róla, hogy a jövőre mindez másként legyen. Mert hiába bizonygatjuk mi a tudományban az érvek erejével, hogy az anyagiasság és az önzés emez egész theoriája nem igaz, ha az élet — bár egy rövid időszakra is — igazat ad nekik.

Mások talán szebben hangzó igékkel állanak önök elé, *jogokról* beszélnek s önöket a régiéknél *máris kiválóbbaknak* hirdetik. A hízogó demagógia rendes fegyvere s minél hanyatlóbb egy korszak, annál hatásosabb. A hiúságra való appelláció mindig czélszerű. Minekünk az ilyen fegyverek igénybevétele *derogál*. Nem jogokat hirdetünk önöknek, hanem kötelességeket; nem az *én*, hanem az *eszmé* kultuszát. És nem habozunk önöknek is, mint a régi nemzedéknek a kiméletlen igazságot éppúgy megmondani. Az a régi nemzedék gyöngé, tudásban, munkában, idealizmusban egyaránt erőtlén. De önök *még* nem különbek, mint az

a nemzedék. *Ezután* kell még kiválóbbságukat *tettekkel* megmutatniok. Nem hatásos, szinpadias, csattanós akciókkal — mert azokban rendszeren kevesebb a tett, mint a póz —, hanem egy *egész élet* irányával és tartalmával. Nekünk egy idealista nemzedékre van szükségünk; abban reménykedünk. Ezt a reménységet kell önöknek valóságra váltaniok. Csak egy idealista nemzedék *hiszi* el az eszmények erejét s csak az képes érette *küzdeni*. Csak az hiszi valóban, a ki kész érette küzdeni.

És a ki kész a maga meggyőződéséért — ha kell — helytállani: az — éppen evvel — legjobban *bizonyítja*, szemmel láthatóan, le nem tagadhatóan, hogy *van* idealizmus és van annak ereje.

Csupán ennyit kíván önöktől az önökre váró nagy hivatás. Egészen eszményi elveknek élni, életüket *mindenben* aszerint rendezni be *ma még* képtelenek vagyunk. Óvakodjanak ennek hirdetőitől és vallóitól, mert ez *hipokrizis*.

A mit mi hirdetünk, az nem askézis, sem lemondás, sem önmegtágadás. Az eszményekben való hit a legnagyobb *életöröm*; *nem akarunk erről lemondani*, mert ez szépíti és nemesíti meg az életet. Nem akarunk erről *lemondani*, sem arról a jogról, hogy ezt megvédehessük. Mert a ki az eszmé igazságában igazán hisz, annak az volna a legnagyobb *önmegtágadás*, ha nem lenne szabad e meggyőződésért küzdeni.

Ennek a harcznak itt az ideje. Látom a hangzatos jelszavak alatt, a kor szellemének hamis jellegé mögött azt az áramlatot, mely mindennek, a mit értékesnek hiszünk és érzünk, hadat izen. Egy erős, hittel és bátorsággal teljes nemzedék szükséges, hogy vele szemben helyt tudjon állani.

TÁRCZA.

Egy emlékkönyvbe.

Irta Haász Béla M.

Kering a föld... Rohanva fut a nap...
Az évszakok tovaszáguldanak...
Ma még virágos, zöldelő mezőben
Pajzán gyerekek kac/agva játszadoz; —
S holnap talán már kinn a temetőben
Sírjára anyja könnye omladoz...

Ma még ábránddal van a szív tele
És holnap már az álom hült helye;
Minden muló e szennyes sárvilágon:
Muló a rossz, muló a szép, nemes;
Öröm és fájdalom, miként az álom,
Mind szüntelen újabb tanyát keres.

Így él az ember, lányka és legény:
A szívben éltető sok szép remény...
Néked, leányka, én csak azt kívánom,
Ifjú szíved a hány reményt fakaszt:
Boldog jövődben mind valóra váljon,
Lelkedben élj mesés, örök tavaszt!...

A czéhek Magyarországon.

Irta Kúhárszky László. (Folyt.)

II.

Pillantsunk azonban egy kissé be a czéhek bel-életébe, azoknak belservesztetébe is.

Minden egyes czéh élén a «czéhmaster» állott. (Magister cehae, Zechmeister.) Legtöbb czéhnek csak egy, de némelyiknek kettő, sőt négy czéhmastera is

volt. Így Kassán a XV. és XVI. század folyamán a szabóknak, csizmadiaiknak, kovácsoknak és szűcsöknek négy czéhmastera volt, kik közül a legöregebbet «fő-czéhmaster»-nek nevezték. A czéhmastereket a czéh tagjai, és pedig a czéheknek már fölavatott mesterei szavazás útján választották a czéh napján (évforduló napján), rendszeren egy, néha két évre. Ezen választási nap — czéhnap — minden czéhnél más-más időre, de azért mindegyik az egyház valamely jelentékeny ünnepe, pl. újévre, vízkeresztre, únapra, húsvét másodnapjára stb. esik.

Az újonnan megválasztott czéhmasterrel először is a város bírása és a tanács elébe mentek, a hol az esküt tett. Az esküforma a különböző czéhek szerint különböző volt. Itt közlöm a győri szabók czéhlevelében levő következő eskümintát:

«Czéhmaster hiti.

Isten kegyelmedett úgy segélje, teljes szent háromság, boldogasszony és az kegyelmed körösztyény hiti, hogy kegyelmed az böcsületes czéhnek igazságos törvényt szolgáltat tehetsége szerint, kinek-kinek érdeme szerint, Isten kegyelmedett úgy segélje s boldogasszony, az kegyelmed körösztyény hiti.» (Egyet. könyvtár.)

A czéhmasterek tiszte és kötelessége a következőkben állapított meg. Ő volt a czéh gondviselője, vezetője, érdekeinek védője, pénztárnoka, a házában tartott összejövetelek, gyűlések, lakomák elnöke, a czéhhez tartozó mesterek ellenőrzője, munkáik bírálója, a czéh szabályainak, törvényeinek őre és az ellenük vétők bírása. Ő volt a czéh képviselője a hatóság előtt, a vásárló közönséggel szemben pedig erkölcsi felelősséggel tartozott a czéh ügyeit és a mesterek

műveit illetőleg. A czéh tagjait minden évben legalább négyszer, de a körülményekhez képest többször is összehívta, a mikor azután a tagok a czéh ügyeit elnökle alatt tárgyalták, a fölmerült panaszokat elintézték. Kötelessége volt minden hónapban, némely czéhelnél minden két hétben, sőt másoknál hetenkint a czéhnek vénei közül kettővel vagy hárommal a mesterek műhelyeit bejárni, munkáikat megvizsgálni, a rosszul dolgozókat megbüntetni.

Ilyen munkavizsgálatra különösen vásárok előtt fektettek nagy súlyt. Sokszor megtörtént, hogy a czéhből senkinek nem volt szabad addig a vásárra menni, míg készítményeit meg nem vizgálták. Az ilyen vizsgálatnál minden részrehajlás nélkül kellett eljárniok, mert ellenkező esetben őket büntették. A rossz munkát megbírságot, vagy elkobozták, sőt nagyon sokszor megsemmisítették, mint pl. az állott húst, a kisebbre szabott zsemlyét.

Peres ügyekben a czéhmaster volt az elsőfokú bíró, kinek ítéletébe majdnem mindig belenyugodtak s csak ritkán fölébveztek a tanácshoz, mert rendszeren a föléb-kezés kevés eredménynyel járt s a mennyiben valaki a fölébkezéskor is elvesztette pörét, tartozott a czéhmasternek is még külön bírságot fizetni. A czéhmaster ezen ítélezési joga megfelel a mai bagatell-bíróság hatáskörének, mert a czéh-levelben meg is volt állapítva a pénzürték nagysága, a meddig a czéhmaster bírászkodhatott, ítélezhetett. Nagyobb vétkeket, lopást, gyilkosságot, az u. n. «czégéres vétet» tartozott a város bírásának vagy más illetékes hatóságnak bejelenteni.

A czéhmaster felügyelt továbbá még arra is, hogy

Higgyenek a XIX. század *legrealisabb* államférfiának; higgyenek Bismarck szavainak:

«So hoffe ich, dass das Narrenschiff der Zeit am Felsen der christlichen Kirche scheitert».

Sárosvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Sárosvármegye közigazgatási bizottsága febr. 14-ikén tartotta rendes havi ülését. Ezen ülésen terjesztette elő *Tahy* József alispán az 1910. év II. feléről szóló jelentését, a melyet az alábbiakban ismertetünk meg.

A kivándorlásról szóló 1909. évi II. t.-cz., mely a kivándorlásnak gátat vetni lett volna hivatva, az eddigi tapasztalatok szerint üdvös eredményre nem vezetett, illetve vármegyénkben nem járt azzal a hatással, a melyet megalkotásától reményelni lehetett.

A törvény 2-ik §-a ugyanis rendkívül sok korlátot emel a kivándorlás engedélyezése elé, s az útlevel megszerzését szigorú intézkedéseivel annyira megnehezíti, hogy ezen törvény életbelépte óta a kivándorlók nagy része, az útlevel megszerzésének nehézségeitől visszatarthatva, a hosszas kísérletezés során szerzett tapasztalatai segítségével, a hatóságok kijátszásával, útlevel nélkül igyekezik kivándorolni.

Az útlevel megszerzését felette hosszadalmasná teszi azon körülmény, hogy az útlevel iránti kérvényben fölülte sok körülmény helyhatósági és egyéb bizonyítványokkal s nyilatkozatokkal való igazolása kívánatik, az útleveleket kiállító hatóság ezek folytán az útlevel-kérvényeket hiányos felszerelés, vagy az okmányok helytelen, szabálytalan kiállítása miatt a legtöbb esetben ismételt pótlás végett visszaküldeni kénytelen. Kívánatos lenne tehát oly rendszabályok életbeléptetése, a melyek megengedhető esetben az útlevel megszerzését egyszerűbbé, könnyebbé és gyorsabbá tennék. Mert a fennálló szabályok és gyakorlat mellett sok esetben olyanok is, a kiknek kivándorlása törvényes akadályokba nem ütközik, az útlevel-szerzés nehézségei és hosszadalmas volta folytán, mellőzik azt és útlevel nélkül igyekeznek az ország határát átlépni s kivándorolni s ezáltal itthonmaradt hozzátartozóikat kiteszik annak, hogy az útlevelnélküli kivándorlás elősegítése által elkövetett s a törvény 41. §-a szerint 2 hónapig terjedő elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kihágás súlyos büntetését kénytelenek gyakran igen csekély mérvben való részesség miatt elszedni.

A közigazgatási bizottság az elmúlt év február havi üléséből felterjesztett félelvi jelentésében részletesen foglalkozott a kivándorlás kérdésével s ez alkalommal is csak ismételt mutathat rá azon aggályokra, a melyekre előző jelentésében felhívta a kormány figyelmét, nevezetesen a galicziai hatóságok közömbösségére, a melylyel az ország határát tiltott úton átlépő kivándorlókra leskelődő ügynökök üzeleivel szemben eljár.

Ismételheti azon kérelmét, hogy a kivándorlás csökkentése érdekében a földművelési kormány által léte-

sített hegyvidéki kirendeltség hatásköre ne csak ezen vármegye egy részére, hanem annak gazdasági támogatására igenis reászoruló *egész területére* kiterjesszék, végül, hogy itt a Felvidéken a közkereseti és megélhetési viszonyok javítása, gyárak és ipartelemek létesítése és egészséges közgazdasági politika kifejtése által mozdíttassék elő.

A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901:XX t.-cziknek a rendőri büntetőbíráskodást tárgyzó rendelkezései csak a f. évi január hó 1-jén lépven életbe, ezen nagyhorderejű törvény végrehajtása tekintetében eddig az idő rövidsége miatt még kellő tapasztalatok szerezhetők nem voltak. Üdvös hatása azonban már eddig is különösen az eddig nagyon különféleképpen szabályozott kihágási büntető-eljárásnak az egész közigazgatás terén való egyöntetű szabályozásában, s ezáltal a jogbiztonság megszilárdításában, a büntető parancs intézményének behozatala által az eljárás nagymérvű egyszerűsítésében, a közbiztonsági intézmény behozatala által pedig, a kihágások megtorlásának, s a közrend védelmének hatályosabbá tételében nyilvánul.

Az életbeléptetés során a hatóságok a kezdet nehézségeivel küzdenek ugyan, de azoknak leküzdése után remény van arra, hogy az életbeléptetett törvény a legüdvösebben fogja éreztetni hatását a közigazgatási büntető-eljárás egész vonalán.

Az elmúlt fél évben más olyan törvényes intézkedések, a melyekre a magas kormány figyelmét különösen fel kellene hívni, az alispán ügykörében elő nem fordultak.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A **Kör** legközelebbi **háziestéje** febr. 22-ikén, szerdán este 6 órakor lesz. Műsora a következő:

1. LISZT: «**Második magyar rhapsodia**». Előadja a cs. és kir. 5. sz. gy.-ez. zenekara *Hoffmann* Ferenc karmester vezetése alatt.
2. a) CHOPIN: «**Preludes**» c-moll, des-dur, cis-moll;
b) SCHUMAN: «**Novette**». Zongorán előadja *Baranyi* János úr zongoraművész, a Kör vendége.
3. a) BACH: «**Air**» (g húron);
b) D'AMBROSIO: «**Cansonetta**». Hegedűn előadja dr. *Szilágy* Ferenc úr, zongorán kíséri *J. Baranyi* Ilona úrihölgy, a Kör vendégei.
4. a) BRAHMS: «**Berceuse**»;
b) VOLKMANN: «**Nachtigall**»;
c) FARKAS ÖDÖN: «**Tavaszi**». Éneklő *J. Baranyi* Ilona úrihölgy, zongorán kíséri *Baranyi* János úr.
5. LISZT: **Magyar rhapsodia**. Zongorán előadja *Baranyi* János úr zongoraművész, a Kör vendége.
6. VIEUXTEMPS: «**Air varie**». Hegedűn előadja dr. *Szilágy* Ferenc úr, zongorán kíséri *J. Baranyi* Ilona úrihölgy, a Kör vendégei.
7. a) PEZZI DI HAENDEL: «**Minuetto**»,
b) «**Musetta**»,
c) «**Gavotta**», vonóshangszerre. Előadja a cs. és k. 5. sz. gy.-ez. zenekara *Hoffmann* Ferenc karmester vezetése alatt.

a nemczehbeli mesterek (himpellérek) a városban vagy annak területén ne dolgozhassanak; az ilyeneknek munkáit és műveit a czéh javára elkobozta. Ő előtte történt az inasok fölvétele és fölzsabadítása is.

Házánál őrizte a czéh ládáját, melyben a czéhjegyzőkönyveket, czéhleveleket, mesterek és legények okiratait, a czéh pénzt, a czéhjelvényt, pecsétnyomókat, serlegeket, számadásokat, kiváltságleveleket tartották és melynek kulcsai közül az egyiket a czéhmester, a másikat rendszeren a legfiatalabbik mester őrizte magánál. Ezen czéhládák különböző nagyságúak; némelyik az asztalos- vagy lakatos-ipar valóságos remekműve, mely a t-gok előtt éppoly szent volt, mint a régi zsidóknál a frigyszekrény. A czéhládából semmit nem volt szabad kivenni, sem abba a czéhgyűlés tudta és engedelmével beletenni.

A czéhmesternél tartották a lakomákat, melyeket «lakozás»-nak is neveztek. Hivataloskodása ezzel kezdődött és ezzel végződött. Ha más czéhmestert választottak, akkor a régi czéhmesternél levő czéhládát az újonnan megválasztott czéhmesterhez vitték át, és pedig nagy ünnepséggel, zeneszóval, örömmujongás, versek szavalása közepette. Ha a régi czéhmester a választásnál megbukott, tartozott a czéh vagyonával leszámlálni és azt a czéhládával és annak tartalmával együtt utódjának átadni, mi a város tanácsa, vagy a vármegye kiküldöttjének jelenlétében történt.

A czéhnek másik tisztviselője az «atyamester», ki egyúttal a legények társaságának elnöke volt. Ezen legények társaságai a czéhtársaságok mintáira *Zsigmond* alatt keletkeztek. Ő őrizte a legények ládáját és annak egyik kulcsát s kezelte pénzüket. Hozzá szállottak a

vándorlólegények, kiknek munkát kerestettek, addig pedig ellátta őket a közös pénztár terhére a szükségességekkel.

Társ, segítője a «dékán» volt, ki a legények ládájának másodikkulcsát őrizte; munkakeresésben az atyamesternek segédkezett s ilyenkor bejárta kor szerint a mestereket, munka után tudakozódni. Ezeket a dékánokat «munkakereső, bejáró mesterek»-nek is nevezték. Ő igazgatta az inasok dolgait is, büntető joga volt a legények között.

Voltak még «mivlító mesterek» és «szolgáló- vagy ifjúmesterek» is.

A mivlító mesterek — mint már följebb jeleztem is — bejárták a czéhmesterrel a mesterek műhelyeit, tehát felügyeltek a czéh jóhírnevére, valamint a vásárban az árulás rendjére, a vásárjog gyakorlására.

A szolgálómesterek, vagy ifjúmesterek a czéh legifjabb mesterei voltak, kik addig, míg újabb tagja nem lett a czéhnek, tartoztak különféle szolgálatokat tenni. Így vásár- és ünnepnap a czéh oltárán a gyertyákat meggyújtani és eloltani, a gyűlésekben s a lakomán főszolgálni, az öreg mestereket, ha azok esetleg lakomák alkalmával eláztak, hazakisérni, beteg mesterek mellett virrasztani, elhalt mestereknek a sírt megásni s ifjabb mestertársaival a koporsót vinni.

Találunk, de csak elvétve, némely czéhnekél úgynevezett «deák»-ot, vagy «czéhnótárius»-t is, ki a jegyzőkönyveket vezette, bizonyítványokat, tanulóleveleket s a vándorlólegények erkölcsi s egyéb bizonyítványait írta. Ez az egyedüli állás, mely némi honoráriummal járt, pl. a levelek szerkesztéséért, míg a többi mind tiszteletbeli volt.

Művész-estély. Febr. 28-ikán, farsang utolsó napján *Pintér* Imre, v. budapesti népszínházi színművész (baritonista) és *Parlagi* Kornélia soubrette-primadonna felléptével, humoros művész-estélyt rendezünk. Kezdeté este 8 órakor. Ülhely 2 korona, állóhely 1 korona. Jegyek előre válthatók *Kösch* Árpád üzletében.

Műkedvelői előadás. A Kör színeszeti választmánya, *Semsey* Boldizsárné és br. *Ghillány* Imréné úrnők védnökségével, febr. 11. és 12-ikén a városi színházban műkedvelői előadást rendezett. Szinte került *Szigligeti* Ede «A mama» című vígjátéka, *Vöröss* Sándor rendezésében. A rendezés s az előadás oly kifogástalan volt, hogy csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk róla. A hölgyekre gondolva vissza, akaratlanul e kérdés tódul ajkunkra: melyik volt szebb, melyik volt jobb? *Vogel* Béláné-e a czimszerepben, avagy az ifjú menyecske, *Czili* (Grieger Aranka), ki nem tud választani férje és anyja között, avagy *Esztike* (Szántó Margit), ki nek szívet megperzselte a fiatal Ormi ügyvéd (Kriebel Aladár) szerelmi lángja. Az urak szinte versengtek az elsőségért. *Molitor* Gusztáv Berki Ákos, *Hvozovich* Pál Szegfű Tivadar, *Kriebel* Aladár Ormi Béla, *Elsasz* Sándor Ugró Miska szerepében, nemkülönben *Szutórisz* Dezső és *Kriebel* Dezső kisebb szerepekben igazán elsőrangú játékosokként mutatkoztak be. A játékosokat a szép számban jelen volt közönség igen sok elismerő tapsban részesítette. De hálás is lehetett közönségünk a műkedvelői játékosokkal, a kik tökéletes játékkal egészen elfeledtették velünk azt, hogy tulajdonképpen nem a színjátszás a hivatásuk. Ne feledkezzünk meg a sűgőről sem, a jó sűgőről, *Csépő* Győzőről, a ki éber figyelemmel ügyelt arra, hogy fennakadás ne támadjon az előadásban, s a ki igen diszkrétül teljesítette hátatlan szerepét. A jövedelem fele részben a Széchenyi-kört, fele részben a városi színházi alapot illeti.

A Kör népakadémiáján *Jakobi* Dezső tanár a magyar nemzet történetéről tartott előadást. A kitűzött tétel célja az Árpád-ház uralmának népszerű módon való ismertetése, a melyet az előadó 3 részben ad. Az első előadás febr. 12-ikén volt, a mikor a nemzet küzdelmes és századokig tartott vándorlásáról beszélt és jelezte, hogy akkor is megvolt az élet küzdelme a létfenntartás céljából. Az előadó a vándorlás színhelyét, az óriási síkságot, továbbá a magyarok ősi foglalkozását vetített-képekben mutatta be. Majd tovább vezeti a vándorlásra kényszerített népet Magyarországra, szól Árpád személyéről, a benne megtestesült nemzeti egyetértésről, mint a nemzeti akarat érvényesítőjéről; bemutatja a magyarok hadi felszerelését, fegyvereit, ruházatát, Feszty körképének egy részét. E tanulságos dolgokat szép vetített-képek tették élénkebbé, főleg a színezettek pompás színárnyalatban mutatták be a nemzeti viseletet. Az előadáshoz meg két cigányzenei szám járult, továbbá egy szavalt, a melyet *Fröhlich* Nándor kir. g. k. tan.-kép.-int. IV. éves növendék adott elő teljes sikerrel. A legközelebbi előadás febr. 26-ikán lesz, mely alkalommal a magyar

Nézzük most már a gyűlések és lakomák lefolyását.

A czéhmester meghívására nála gyülekeztek a czéh tagjai. A meghívás a czéhjelvény útján eszközöltetett. A czéhjelvény plébából vagy sárgarézből készült, fogóval ellátott doboz volt, mely az illető ipar köréből vett rajzokkal, vagy vésséssel volt díszítve. Ezen dobozba helyezte el a czéhmester a közlendő tudósítást, vagy meghívást, melyet azután egyik mestertől a másikhoz küldetett.

Ha a tagok mind együtt voltak, a czéhmester a czéh ládáját kinyitotta és a gyűlést istenes köszönettel megkezdődöttnek nyilvánította, mely azután majdnem az istentisztelethez hasonló ünnepélyességgel folyt le. Ilyen gyűléseknek rendes tárgya volt határozatok hozni az ipar előmozdítására, vagy az azt gátló bajok eltüntetésére. Továbbá itt szavaztak meg segélyt a beteg vagy elszegényedett mesterek, özvegyek és árvák számára; az előterjesztett remekművek elfogadása, vagy visszautasítása, továbbá az új tagok fölvétele fölött szintén ezeken a czéhgyűléseken határoztak. Sokszor megtörtént, hogy a műnek árát gyakran értékénél magasabbra emelték s azon mesterekre, kik azt, az így megállapított áron alul adták el, nagy bírságot róttak. Ilyen czéhgyűlés eredménye az is, hogy a társulatokba csak nagyobb pénzösszeg lefizetése után vettek föl új, kivált nem a saját városukban s hasonló czéhben álló atyától származott mestereket. Ennek a rendszabálynak az volt a célja, hogy a más városokból származó s ugyanazon ipart űző mesterek letelepedését s ezzel kapcsolatosan a művek olcsóbbátételét meggátolják.

A czéh tagjai csak egy és ugyanazon ipart űző

nemzet történetéből vett sorozat folytatása következnek: a kalandok kora, a magyar hadi taktika, a vallás, az áldozat, majd a kereszt. korból Szent István és Szent László intézményei, végre a nemzeti viselet.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány febr. 15-ikén rendezte az évad 5-ik háziestjét. Az est *Vöröss Sándor* zene-szakválasztmányi tag szakavatott rendezésének eredménye volt. A rendező ezen est rendezésével beigazolta, hogy a műkedvelők szerencsés megválasztásával is lehet magas művészi színvonalon álló estét rendezni, nemcsak hivatásszerű művészek és művésznők közreműködésével. A katonai zenekar *Gluck* «Iphigenia Aulisban» cz. nyitányát játszotta, végezetül *Suppé* F.: «A szép Galathea» nyitányát. Mint mindig, úgy ezúttal is dicséretes munkát végzett úgy *Hoffmann Ferencz* karmester, mint a zenekar. *Kezser Márta* kedves és behízelgő hangon tartott szavaltával méltán megérdemelte a tapsokat. Meglepő volt előadásának ereje, melylyel a hallgatóságot le tudta kötni. Majd *Cholnoky Margit*, a Kör vendégének ragyogó énekművészetében gyönyörködhetünk, közönségünket valósággal elbájolta énekével. *Cholnoky Margit* *Ladányiné Szántó Mariska* szegedi énektanár nő növendéke és így a siker az ő tanítását is dicséri. *Klein Lilly Chopin*: Impromtu s *Chovan*: Hangulatkép cz. darabjait adta elő zongorán. Művészi technikájával, érzéletes előadási modorával lelkes tapsra ragadta a közönséget. *Vöröss Sándornak* ezen est szereplőinek szerencsés megválasztásához csak gratulálhatunk.

H I R E K.

Személyi hir. Dr. *Vályi János* v. b. t. t., megyéspüspökünk febr. 16-ikán — az általános kihallgatás során — öfelsege előtt megjelent, hogy megköszönje a magas kitüntetést, melyben nemrégiben öfelsege részéről részesült.

Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Fekete Ferenczet*, *Mészáros Alajost* és *Párkányi Gyulát*, az eperjesi kir. kath. főgimnázium tanárait, a VII. fizetési rangosztály 3-ik fokozatába, *Bayer Róbertet* pedig a IX. fizetési osztályból a VIII-ba kinevezte.

Jónás János emlékezete. A pozsonyi felső kereskedelmi iskola tanártestülete febr. 19-ikén, vasárnap d. e. 11 órakor gyászünnepélyt tart, első igazgatója és országos nevé pedagógusa; nehaj *Jónás János* emlékeztérére. Az ünnepély sorrendje: 1. Gyászunk. Megnyitó; mondja *Szójka Gyula* igazgató. 2. «Múló a világ...», férfi-ker, *Kirchner Elek* től; előadja az ifjúsági énekkar. 3. Ünnepi emlékbeszéd; mondja *Greiner Mihály* tanár. 4. «Sonate Patetique», *Beethoven*től; előadja az ifjúsági zenekar. 5. «Jónás János emlékezete», ünnepi óda, írta *Albert József* tanár; szavalja *Szalay Attila* felső C. oszt. tanuló. 6. «Honfi imája», férfi-ker, *Sz. Nagy Károly*tól; előadja az ifjúsági énekkar.

mesterek és legények lehetnek. De míg valaki mester lehetett, az inaskodás, legénykedés, vándorlás és végre a remekelés köztelmén kellett átesnie; minnek ha meg nem felelt, a czéhnek mestertagja nem lehetett; mester-ségét saját neve alatt nem űzhette, inast jogérvényesen nem szabadíthatott föl s a czéh kiváltságaiban nem részesülhetett. De még akkor is, ha ezen követelményeknek eleget tett, tag csak akkor lehetett, ha jó hírű és törvényes születésű volt, a mit okmány (keresztlevél) vagy tanúk által bizonyított. Becstelent, hitszegőt a tagok sorába nem vettek föl; ha pedig a meglévő tagok közül valaki ily bűnbe esett, azt a társulattól kiközösítették.

Inasnak csak 10—12-éves korú fiúkat vettek föl. Minden mester csak meghatározott számú inast tarthatott. Az inas rendszeren két-három heti próbaidőt töltött a mesternél, hogy megismerhesse a helyet és a mester-séget. Ezen próbaidő eltelte után köteles volt a mester

— **Halálozás.** *Sztankovits Ákos* né szül. *Kunsch Mária* febr. 15-ikén reggel 7 órakor, 38-éves korában, házassága 8-ik évében meghalt.

— **Előadás Szinyei Merse Pál-ról.** Az Eperjesi Szépművészeti Előmozdító Egylet felkérésére *László Béla* ismert nevű esztétikus márczius 5-ikén, vasárnap d. u. 6 órakor a városi Vigadó nagytermében előadást tart Szinyei Merse Pál-ról és művészetéről. Az előadás folyamán Szinyeinek mintegy 30 képe vetítés útján bemutatásra kerül. Beléptidő: ülőhely 1 kor. állóhely 60 fillér. A tiszta jövedelem az egyesület céljaira szolgál.

— **Eljegyzés.** *Goldberger Miksa* helybeli kereskedő eljegyezte *Sáfrán Anczikát* Bertótról.

— **A tiszakerületi ág. hitv. ev. püspökválasztás eredménye.** A *Szentiványi Árpád* képviselő, egyházkerületi főgondnok elnöksége alatt működő bizottság a napokban bontotta fel a tiszakerületi ág. ev. püspökválasztásra vonatkozó szavazatokat. *Geduly Henrik* nyíregyházi lelkészre 115, *Terray Gyula* rozsnyói lelkészre 83, *Gyürky Pál* rimaszombati lelkészre 70, *Matherny Lajos* debreczeni lelkészre 40, *Korbély Géza* eperjesi lelkészre 31 és *Thuróczy Pál* ózdi lelkészre 2 szavazatot adtak le. A bizottság 26 szavazatot érvénytelennek jelentett ki. Miután egy jelölt sem kapott általános szótöbbséget, *Geduly Henrik* és *Terray Gyula* között pótválasztás lesz, a melyre a szavazatokat márczius hó 24-ikéig kell beadni.

— **Tiszújító-közgyűlés.** A vármegye alispánja a bártfai polgármesteri szék s esetleg más megüresedő állások választás útján leendő betölthetése céljából febr. 23-ikén d. e. 10 órájára tűzte ki a bártfai városház nagytermében megtartandó közgyűlés időpontját.

— **Iroda-áthelyezés.** *Sáfrán Lipót* okl. mérnök irodáját *Fő-utca 40.* sz. alá, a *Kösch-féle* házba helyezte át.

— **Az ETVÉ kabaréja.** Az Eperjesi Torna- és Vívó-Egylet febr. 27-ikén a városi színházban rendkívül gazdag, eredeti kabarét rendez, melyet *Gellért* éttermeiben rendezendő társasvacsera követ s esetleg táncz. A kabarén színe kerül *Haasz Béla* és *Moyzes Miklós* «A vén fiúk» című eredeti egyfelvonásos bohózata, melynek szereplőit a rendezőségnek a következő hölgyeket és urakat sikerült megnyernie: *Balpataky Rózsikát*, *Berzeviczy Esztikét*, *Berzeviczy Marcust*, *Bornemisza Margót*, *Divald Klárikát*, *Gamauf Évikét*, *Maléter Jolánkát*, *Moyzes Miklósnét*, *Roskoványi Miczilét* és *Szántó Margitot*. A férfi-szereplők közül: *Bánóczy Ferenczet*, *Eiszelt Emilt*, *Gyuk Miklóst*, *Kribel Aladárt*, *Kriszta Miklóst*, *dr. Semsey Józsefet*, *Szent-Ivány Károlyt*. Előadó *Elszász Sándor*. Rendezők: *Balpataky József*, *Bánóczy Ferencz* és *Saly Győző*. Tánczrendező *Dite Károly*. A kabarén bemutatkozik *buzogány-mintacsapata* *Pethe Ferencz* művezető csapatvezetésével. A kabaré egyéb számai is rendkívül érdekesek. Ez estén mutatkoz-

ót a czéh előjáróságánál bejelenteni, amikor öt-hat esztendőre szerződtek. A szerződésnél az inas fölvételi díjat fizetett (egy forint) és két mesternek kezes-séget kellett érte vállalni. Ha az inas szerződés után megszökött, de három napon belül visszajött, bírságra ítélték; ha egynegyed év múlva jött vissza, újonnan kellett beszegődnie; ha pedig a kezesek egyáltalában nem tudták előállítani, őket bírságotlalt meg, mert az inas, míg a tanulóéveit ki nem töltötte, mesterét el nem hagyhatta, hacsak különös oka nem volt reá, mit jótállói útján jelentett be a czéhgyűlésnek, mely azután ebben az ügyben határozott.

A mester köteles volt inasával jól bánni, míg viszont ez engedelmességgel tartozott nemcsak a mester, de a mesterné, valamint a legények iránt is; azok parancsait meg kellett fogadnia, mert ellenkező esetben megbüntették. Az inasnak tisztességtudónak, illedelmesnek kellett lennie. Reggel, este, evés előtt és utána

nak be a hármaskorok, a városunkban időző idegen, a híres alakító művész, a szavalóművész, a fiatal vívómester stb. A részletes programot a jövő hét folyamán kiragasztandó plakátok fogják hozni. Az egylet a kabaré jövedelmét az egylet versenyrendező-alapjára fordítja.

— **Az Eperjesi Társadalmi Egylet** febr. 14-ikén estélyt rendezett. A mint előrelátható volt, a részvétel elég csekély volt és az 50 személyre előirányzott vacsorára mindössze 30-an jelentek meg, köztük három hölgy, és pedig dr. *Holénia Gyuláné*, dr. *Horovitz Imréné* és dr. *Müller Bertalanné*. Ezen ügynevezhető próbavacsora hű tükrét adja társadalmi életünknek. Azt látjuk, hogy művelt társadalmi közönségünk nem keresi, sőt egyenesen kerüli az alkalmat, hogy egymással közelebbi érintkezésbe lépjen. És különösen a női közönségre áll, mert férfítársadalmunk a közös pálya, illetve hivatásbeli foglalkozásánál fogva mégis inkább érintkezik egymással. A Társadalmi Egylet, azt hisszük, levonhatja abból a konkluziót és felhagy azzal a szándékával, hogy a közszellemet javítsa. Ehhez idő kell, de elsősorban szükséges, hogy oly eszmék verjenek gyökeret a közfelfogásban, hogy az önzés és érdek szálai helyett magasabb etikai szempontok is méltánylást érdemelnek. Ezen gondolatra rámutatott az estély egyedüli szónoka, *Liptai Lajos* is.

— **Tanári-köri felolvasás.** A Tanári-körben február 10-ikén dr. *Eöttevényi Nagy Olivér* tartott előadást *Bosznia és Hercegovináról*, előkelő közönség jelenlétében. Előadó, miután kifejtette azokat az okokat, a melyek az osztrák-magyar monarchiát arra bírta, hogy az okkupált tartományokat 1908-ban annektálja, azoknak az állapotoknak az ismertetésével foglalkozott, a melyek a IV. század folyamán a szláv törzseknek az adriai háromszögbe hatolásából állottak elő. E szláv törzsek közül az, mely a *Cetina* folyó és *Zára* körül telepedett le, a hrvati nevet viselte, ellenben a belföldön megtelepedett kisebb törzseknek a neve srbi lett. De csak idő folytán lett e törzselnevezésből az illető két csoportozatból alakult nemzet neve. Magyarországgal először *Kálmán király* alatt jött közeli érintkezésbe az Adria-tengerpartvidék és a beljebb eső területek. II. Béla király idejében Magyarország hatalma már kiterjedt a mai *Bosznia* egész területére, mely a királyok címereiben *Ráma* néven szerepelt. 1138. óta a magyar királyok pedig a *rex Ramae* címet is viselik. A magyar *Anjouk* idejében *Bosznia* története szorosan egybefügg országunkéval, különösen *Nagy Lajos* alatt. S azontúl is a bosnyák bánóság sohasem élvezett teljes függetlenséget s a bosnyák királyság, leszámítva az 1382—1393. időszakot, mindig részint Magyarország, részint a szultán, sőt mindakettőnek a felsőbbbségét elismerte, míg végre 1463-ban *Jajca* bevételével török kézre került. A berlini kongresszus óta, melyen id. gr. *Andrássy Gyula* a monarchia érdekét oly hatásosan védelmezte s még inkább az annexió óta, *Bosznia* hovatarozandósága ismét az előtérbe nyomult, úgy, hogy reményleni lehet, hogy az országnak a királyi esküben és hitlevélben biztosított joga idővel mégis ténynyé válik.

imádkoznia kellett és vasár-, meg ünnepnapokon a mester engedelmével a templomba mennie.

Főkelléke volt a megbízhatóság, mert bármily csekély érték eltulajdonítása miatt a czéh elé állították hol megvesszőzték és azután elcsapták.

Ha az inas mestere meghalt, az özvegnél maradt, ha ez folytatta ura mesterségét; csak tanulóévei utolsó negyedére adták más mesterhez, kinél azután fölszabadult. A fölszabadulás abból állott, hogy mestere a czéhmester, kezesi és a czéh tagjai előtt fölszabadultnak nyilvánította. Ez azonban ünnepélyesen történt, a nyitott czéhláda előtt. Akkor kapta tanulólevélét, melyért csekély összeget fizetett, vagy ennek megváltására még tovább dolgozott minden bér nélkül, bizonyos meghatározott ideig. A mester ezen alkalmából új ruhával, kis pénzzel látta el és áldomást fizetett, a mikor a fölszabadult inas is kevés bort kapott a czéh örömpoharából.

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban. □□□

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelen. □□□

Virító *Cyklamen*, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejjebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től fejjebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gonddal lesz elkészítve s csomagolva.

□□ Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. □□ Sürgőnczim: Uhl, Kassa. □□ Telefon (Interurban) 202.

Ajánlja a legszebb bál csokrokat, legyezőket, melles csokrokat, laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési fantasie-tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Biedermeier-stílusban, stikkelt fátyol-díszszel.

≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡

Majd Bosznia vallási és politikai viszonyait fejtegette, melyek során rámutatott a trialisztikus törekvésekre és azokra a módokra, a melyekkel a bosnyákok szimpátiáját biztosíthatjuk magunknak. Végezetül igen szép képekben bemutatta az ország nevezetesebb városait és természeti szépségeiben gazdag vidékeit, melyek megérdemlik, hogy a magyar turista felkeresse azokat, a mit annál is inkább megtehet, mert a tartomány idegenforgalmi osztálya gondoskodik arról, hogy a kellő útbaigazítást mindenki megkapja. Az előadónak igen magvas és élvezetes előadásáért, melyben az előkelő hallgatóságot részesítette, a Kör elnökén kívül, a ki megjelenése alkalmából üdvözölte, a hallgatók köréből is többen köszönetüket fejezték ki, barátai és a Kör tagjai pedig a társasvacsora alkalmával adtak kifejezést afeletti örömeiknek, hogy körükben tisztelhettek. — A Tanári-kör legközelebbi felolvasása február 26-ikán lesz, a mikor dr. Wallentinyi Samu tart előadást Arany Jánosról.

— Az Eperjesi Takarékpénztár február 15-ikén tartotta meg rendes évi közgyűlését, br. Ghillany Imre elnöke mellett. A közgyűlésen 31 részvényes volt jelen. A közgyűlés úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság jelentéseit tudomásul vette és elfogadta az igazgatóság indítványait, melyek alapján határozatilag kimondta, hogy 1. leírás címén a váltóknál 2803 kor. és a jelzálogoknál 200 kor., összesen 3003 koronát, mint ezidő szerint behajthatlanokat, közgyűlésileg is leírtaknak nyilvánítja; 2. hogy az alapszabályszerű jutalékoknak levonása, de a múlt évi átvitelnek hozzáadásával a tiszta s felosztható üzleti nyereséget 176,288 kor. 09 fill.-ben állapítja meg; 3. az ezen tiszta nyereségnek mikénti felosztására vonatkozólag kimondta a közgyűlés, hogy a) 120,000 korona fordítsák a 11. sz. szelvénynek, szelvényenként 100 koronával már február 16-ikától leendő beváltására; hogy b) rendkívüli dotációként csatoltassék az általános tartalékalaphoz 25,000 korona, s hogy c) a még fennmaradó 31,288 korona 09 fillér vezetessék át az 1911. évről számlájára; 4. végül az igazgatóság által indítványba hozott jótékony és közhasznú adományokat megszavazta és úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta.

— Egyházmegyéből való elbocsátás. A S. Congregatio propagandae fidei pr. Vályi János v. b. t. t., megyéspüspökünk előterjesztésére megengedte, hogy Kiszák Viktor eperjesi egyházmegyei áldozópap az egyházmegye kötelekeiből elbocsátassék s az északamerikai Egyesült Államok gör. kath. püspöki egyházmegyéje kötelekeibe felvéssék.

— Köszönetnyilvánítás. Az eperjesi «Thököly Imre» szabadkőműves-páholy, elhunyt főmestere, néh. Jónás János úr emlékére, 200 koronát adományozott az Izr. Nőegylet népkonyhája javára. A hálás köszönettel vett kegyes adományt «Jónás János emlékalapítvány» gyanánt fogjuk kezelni. *Az elnökség.*

— Különbféle friss halak előjegyzésre minden csütörtökön és pénteken kaphatók Kun Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében Fő-utca 71. sz.

Fölzabadulása után többé nem volt szabad inas-sal barátokoznia, hanem be kellett lépnie a legények társaságába és ott az ú. n. társopoharat adnia, a mi szintén nagy ünnepséggel ment végbe. Ugyanis az új legény keresztszülőket választott, kik a legényavatás szertartásakor mellette állottak; míg a társopoharat itta, két mesterlegény egy tányért tartott kétfelől az álla alatt.

A marosvásárhelyi kordoványosok háromszori arculütéssel illeték a szabaduló inast az inaskorában elkövetett gonoszságaiért és emlékeztetésül, hogy a czéh ügyeiért a szenvedéseket méltán viselhesse.

Az így fölvatott legény résztvett a legények gyűlésein s jogaik gyakorlásában, de ilyenkor tisztességesen kellett magát viselnie, azokon késsel, vagy bottal megjelenie nem volt szabad. A veszekedést, verekedést, kiáltozást kerülnie kellett. Munkatévő napokon tiltva volt neki a sétálás, más műhelyekbe való ellátogatás; legénytársait korcsmába nem volt szabad csalnia, tisztátalan vagy rossz személyekkel való társalgás szigorúan tiltva volt, a hétfői napnak, az ú. n. «Blau Montag»-nak megünneplése szintén szigorúan tiltott: a mely mester ünnepléte, vagy legényeit ünnepléni engedte, viaszadományra ítélték.

A legényt a czéhszabályok vándorlásra is kötelezték, mert ez a mesterré való kiképzetésnek elengedhetlen kelléke volt. A vándorlást eltartott 10—12 évig, mely idő alatt a vándorlólegények nagy megpróbáltatásokon mentek keresztül, mert ha tekintetbe vesszük az akkori közlekedési viszonyokat, elképzelhetjük, mily kellemes lehetett a vándorlás; sokszor mily nélkülözéseknek volt kitéve a vándorlólegény. Mindannak

Minden csütörtökön délután 4³⁰—7³⁰-ig **KATONAZENE-HANGVERSENY** BERGER kávéházában.

— A Rákóczi Katolikus Kör f. é. február 26-ikán, vasárnap, szinelőadással és táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja az elnökség. Kezdeté este 8 órakor. Műsor: 1. Suppée: «A szép Galathea». Nyitány. Előadja a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara Hoffmann Ferencz vezetésével. 2. Haendl: «Largo». Cello-solo. Előadja Kugler Ede, a katonazenekar vonós-négyesének kíséretével. 3. Szavaliat. Előadja Verdon Ada. 4. Leoncavallo: «Serenata». Cello-solo. Előadja Kugler Ede, a katonazenekar vonós-négyesének kíséretével. 5. Wagner: a) «Mondnachts-traum»; b) «Gyermekem, aludjál...». Vonós-ötös. Előadja a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara. 6. «Éjjel a rendőrségen» Szerzették Matthes R. és Fischer R. Fordította Póta L. Tréfás daljáték 1 felvonásban. Előadja a kör dalárdája. Szereplők: Boros, rendőrkapitány; Antal Pál. Egy dalárdista: Berkő Pál. Kelemen, öreg professor; Póta László. Markos, Szájas rendőrök; Kontra József és Ritter János. Aranyossy kisasszony; Greskovits B. A «Gambrius» dalárda tagjai. Karmester: Moyzes Miklós. Történik éjféltáj a rendőrkapitányságon, a rendőrkapitány hivatali szobájában. Sűgő: Guseó Ferencz. Rendező: Póta László. — Előadás után táncz, melyhez a zenét a katonazenekar s Gönczi Alexi cigányzenekara fogja szolgáltatni. Beléptidjék: Üőhely az első négy sorban 3 korona, a többi sorban 2 korona; állóhely 1 korona. Jegyek válthatók Gregor Endre mindkét üzletében és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Megfelelő ételekről s italokról, szabott árak mellett, a kör vendéglős gondoskodik. A kik tévedésből nem kaptak meghívót, s arra igényt tartanak, Póta László köri titkárnál (Kossuth Lajos-utca 42. szám, I. emelet) reklamálhatják.

— Köszönetnyilvánítás. A tüdőbetegek eperjesi szanatóriumának Huss Árminné 20 koronát és T. P. 200 koronát adományoztak. A nemes-szívű emberbarátoknak ezúton is hálás köszönetet mondunk Dr. Csatory Ágost, dr. Holénia Gyula.

— Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság 1911. febr. 14-ikén tartotta rendes közgyűlést, melyet dr. Schmidt Gyula közgyűlési elnök akadályoztatása folytán dr. Szezhlo János az igazgatóság elnöke nyitott meg. A közgyűlés a jegyzőkönyv vezetésére Stark Zsigmond igazgatót, annak hitelesítésére pedig dr. Both Tamás és Fried Simon részvényeseket kérte fel. A közgyűlés az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után a nyers-jövedelemből elrendelte az alapszabályszerű, valamint az igazgatóság által javasolt rendkívüli leírásokat és a fennmaradó 17,642 kor. 27 fill. felosztható nyereség tekintetében akként intézkedett, hogy a 16. sz. szelvény 12 koronával való beváltására 12,000 korona fordítsassék, az 5642 kor. 27 fill. maradvány pedig új számlára vitessék át.

daczára legényeink vándorlásuk alkalmával bejárták Németország kiváló ipart űző városait, Franciaországot, Svájcot, Olaszországot, a honnan dús tapasztalatokkal gazdagon tértek vissza hazájukba, a hol azután boldog otthon alapítottak s a társadalomnak és a hazának hasznos és derék polgárai lettek.

Ily vándorlólegények támogatására a czéhek szállókat rendeztek be. Minden czéhnek megvolt a saját szállója (Herberg), hol az idegen vándor ingyen, vagy nagyon csekély pénzösszegért szállást kapott; a hol pedig a czéh ily szállóval nem rendelkezett, a vándor az atyamester gondozása alatt állott.

Beteg legény fölött társai örködtek s ha meghalt, temetésén úgy a legények, mint a mesterek testületileg résztvettek.

A vándorlegény meghatározott vándorévei letelte után kérhette a mesterré-avatást és a czéhbe való föl-vételt, mit azonban a próbaidő előzőtt meg. A próbaidő eltelte után a remekmű elkészítése következett.

Többnyire minden czéhnél elő volt írva, hogy miben állott az íté remekmű, melynek elkészítésével a mesterré-avató kimutathatta, hogy mesterségéhez mennyire ért

A mesterré-avatás a következőképpen volt szabályozva: Először is a czéh mesternél jelentkezett a jelölt, kinek bemutatta okmányait (keresztlevél, tanulólevél, vándoroknyv és erkölcsi bizonyítvány). Ha idegen származású volt, úgy a városi tanácstól polgárjogot, esetleg a földesúrtól letelepedési jogot kellett szereznie. Másodsor a remekművét kellett megbíraltatnia; majd a czéhdíjat lefizette, mely rendszeren viaszban történt és végül adnia kellett a mesterebédet.

A szelvényeket 1911. márczius 15-ikétől váltják be. Ezután a közgyűlés a felügyelő-bizottságba újból és egyhangulag beválasztotta Farkas Lajos, Kakúsz Béla és Kösch Árpád részvényeseket rendes-tagokul, Schropffer Antal és Maléter Árpád részvényeseket pedig póttagokul. Ezután még dr. Szezhlo János elnök tájékoztatta a közgyűlést azokról a tárgyalásokról, melyek Kendi-Finály István és Bálint Béla mérnökök, valamint a részvénytársaság igazgatósága között a somosi vízműtelep megépítése dolgában folynak.

— A sárosvármegyei állandó czéllövészeti bizottság Semsey Boldizsár elnökletével febr. 17-ikén délelőtt a vármegye-ház kis tanácsstermében tartotta meg alakuló-gyűlését, melyen Szidon Imre honvéd-százados beszámolt az Eperjesi Legényegylet kebelében szervezett czéllövőtanfolyam eddigi eredményes működéséről. A bizottság a jelentést örömmel vette tudomásul s elhatározta, hogy Deméte központtal szintén létesít egy bizottságot. Majd dr. Máriássy Béla elnökletével egy végrehajtó bizottságot küldött ki, a mely saját hatáskörében jár el a czéllövőtanfolyamok rendezése körül. A bizottság jegyzője dr. Semsey József, előadója Szidon Imre honvéd-százados, tagjai: dr. Bánó Dezső, Bayer Róbert, Dvortsák Győző és Pethe Ferencz.

— A «Vasárnapi Ujság» február 19-iki számának legnagyobb érdeklődést keltő közleménye az Izabella-bátról fölvetett pompás képek, melyek a bájos, magyaros bál egyes mozzanatait, azok résztvevőivel, nagyon érdekesen mutatják be. A többi képek közt érdekesek a Magas porta égéséről, a zalaegerszegi Csányi-szoborról, a tátralomniczi téli sportéletéről s az ott felállított új drótkötél-pályáról, a Panama csatorna építéséről, a new-yorki nagy robbanásról stb. közölt képek. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Telekes Béla és Dutka Ákos versei, Balla Ignác novellája, Marcelle Tinayre francziából fordított regénye. Egyéb közlemények: cikkek a bécsi Rothschildokról, Alexander Bernát színházi cikke, tárczacyikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., a VILÁGKRÓNIKÁ-val együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában, (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

— Telefon Sárosvármegyében. Sárosvármegye közigazgatási bizottságának ismételt felterjesztésére a kereskedelmi miniszter egyik legutóbbi leiratával elrendelte, hogy a megye összes járásainak székhelyei egymással telefonnal összeköttetést nyerjenek. A telefonhálózatok kiépítése után pedig a járási székhelyek a körjegyzőségekkel és ezek egymással is összeköttetést kapjanak.

— A Kath. Legényegylet műkedvelői febr. 12-ikén a Rákóczi-kör nagytermében műkedvelői szinelőadást rendezek. Csepreghy énekes népsziműve, a «Piros bugyelláris» került színre. A nagyterem zsúfolásig megtelt az érdeklődő közön-

Fősúly a mesterremekre helyeztetett, melyet mindig egy czéh által megjelölt mesternél kellett elkészíteni, hogy gyanú ne férhessen hozzá, mintha másnak remekét mutatná be. Az elkészített remekmű 2—4 mester által megbíraltatott s ha az a követelményeknek megfelelt, mesternek jelentették ki az illetőt és a czéh tagjai közé fölvtették.

A mesterré-avatás mindig valamely előre megjelölt ünnepnapon történt, pl. Úrnapkor, Boldogasszony napján stb., a mikor az új mester kötelezőnek ismerte el magára nézve a fönnálló czéhszabályzatokat. Az ilyen mesterré-avatás mindig vendégséggel volt egybekapcsolva, mit az új mester vagy a czéhbe belépő új tag költségére rendeztek, a mi a komoly munka közepette szinte jól is esett és meg is ragadták az alkalmat, a mint az csak kinálkozott.

Ilyen dinom-dánom, eszem-iszom, a mi a czéhbeli élet kedélyesebb eseményei közé tartozott s a mit «lakozás»-nak neveztek, nemcsak a mesterré-avatás, hanem a fölzabadulás és a farsangi mulatságok alkalmával dívott leginkább.

Fölemlitem itt a kolozsvári fésűs-czéh menűjét, melyen a következő fogások szerepelnek: 1. fűszer-számos leves; 2. kolozsvári káposzta egy tisztességes fazékkal; 3. rizskása velős koncczal; 4. czitromos nyúl; 5. petrezselmes tehénhússal; 6. egreses majorsággal; 7. tisztességes sült kövér lúd, mellette tehén-sült salátával, retekkel; 8. tyúkmányos perez, végre 9. dió, mogyoró és természetesen a megfelelő bormennyiség.

Miután ezen vendégeskedések gyakran fordulhat-

ségrel Az előadás a teljes siker jegyében folyt le, szereplői mind megállották helyüket, de különösen jó volt Koreny Veronka, a ki szép énekével nagy sikert aratott. Csillag Pál manipuláns örmester nehéz szerepében Szétsényi Gyula mutatkozott be rendkívül nagy sikerrel. Az előadás végeztével reggelig tartó kedélyes táncmulatság következett.

— **Élesztő.** Márcz. 1-jén lép életbe a m. kir. földművelésügyi minisztériumnak 1910. évi 97.700. számú körrendelete az élesztő gyártása és forgalombahozatala tárgyában, a melynek 2. §-a a következőket rendel: «Az élesztő vagy téglányalakban, az egészségre nem káros módon készített papirosomagban, vagy tartályokban hozható forgalomba, olyképp, hogy a) a keményítőtől mentes tiszta szeszélesztő közvetlenül a burkolópapírra nyomott, illetőleg magára a tartályra ragasztott skarlávtrös címken, legalább hét-milliméteres nyomtatott fekete betűkkel: «Tiszta szeszélesztő»; b) sörélesztő ugyanolyan módon, azonban citromsárga címken, fekete betűkkel: «Sörélesztő»; c) a keményítőt tartalmazó szeszélesztő ugyanolyan módon, azonban világoskék címkekkel, felhárítással: «Kevert élesztő» jelzővel hozható csak forgalomba. Ezenfelül a gyár neve és az élesztő minősége magába az élesztőbe is benyomandó. Minden kereskedő, a ki üzletében élesztőt árul, köteles ezt üzletében szembetűnő helyen feliratilag jelezni s az élesztődarabot a vevő előtt oly módon levágni, hogy az az eredeti csomagolást láthassa.»

— **Egy népszer.** A Moll-féle borszesz által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik köszvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 1 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Szobator.** Február 14-ikén, este féltizenegy óra tájban, eddig még ki nem derített okból, Weisz György 5-ik gy. ezredbeli kezelőtiszt lakásán tűz támadt. A tüzet észrevették. Egy csipkefüggöny égett el.

— **Arany-fülbevalót** talált Rusznyák István boltiszoja. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átvetheti.

— **A halál öcsese.** E névvel régtől fogva az alvást illetik, noha igaztalanul, mert igazság szerint az alvás az élet táporrása. Legyünk bármily fáradtak és kimerültek, néhány órai pompás alvás visszaserzi nekünk az elvesztett erőket és a mélyen érzett boldogság állapotába helyez minket. Az egészséges alvás sokat ér, de csak azok részesülnek benne, a kik idegeiket keméltélgató italok gyöngítik az idegeket, minek következtében álmatlanság áll be. Főszerepet játszik e tekintetben a majd minden családban használatos kávéital. A Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé megszokása által már számos álmatlanság nyert gyógyulást. A valódi Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé a kávékavénak összes aromatikussá előnyeit tartalmazza, a kártevő alkatrészek nélkül Józsi kávéitalt állíthatunk abból elő, mely a szívet és idegeket minden természetellenes izgalomtól megóvjá. Teljes joggal nevezik tehát a valódi Kathreiner-t a legjobb családi kávénak.

tak elő, szabályokat alkottak, melyek a közérkölciség fölött teljes szigorral örködtek. Tiltva volt a részegeskedés, a kártyázás, kockajáték, a korcsmázásban való éjjelzés, mert ez a világ előtt botrányozást okoz, a fiataloknak rossz példát ad s a czéhnek rossz hírnevet szerez, a miért is ezt szegyennek minősítették. A tit ebben vétkenek találtak, azt kétszer megintették s ha mindannak ellenére megselekedte, a czéh elé állították s szigorúan megbüntették.

Voltak még szabályaik, melyek értelmében a mester más legényeit a maga részére el nem csálhatta, mert a ki ezt megtette, azt pénzbüntetésre ítélték. A mesterek a czéhen kívül dolgozni tiltva volt, a ki tette, azt a czéh mesterségétől megfosztotta. Ha pedig valamely mester a dolgozást műhelyében idegennek vagy a czéhen kívül állónak megengedte, azt a mestert nemcsak mesterségétől fosztották meg, de még pénzbüntetéssel is sújtották.

Az egyes iparágbeli czéhtagok védelmére szolgáló intézkedés volt az is, hogy a városba a nyersanyagot behozni másnak nem volt szabad, csak annak, a ki azt föl is tudta dolgozni.

De nemcsak a czéhtagok, de azok hozzátartozóinak erkölcsese fölött is örködött a czéh s a mesterek feleségeit is oltalmába vette. Így, ha a mester elhagyta hitvesét és tőle 15 napnál tovább elváltan élt, a város elhagyására kényszerítették; ha pedig valamely mester felesége erkölcselen életet élt s férje ezt eltűrte, a czéhből kizárták.

A lopást nemcsak az inasoknál és legényeknél, de nagyon szigorúan büntették a mestereknél is. Azon

— **Elvesztette** tulaezüst cigaretta-tárczáját br. Collas Dezső gimn. tanuló. Beszolgáltatója jutalomban részesül.

— **Kellemes meglepetés.** Minden Jacobi-féle Antinicotin cigarettahüvely-tadóbox igen érdekes Röntgen-képeket tartalmaz. Utánzatoktól óvakodjunk és csakis a «Jacobi» jelzéssel fogadjuk el a világhírű Antinicotin-hüvelyeket.

— **Wien városával és Alsó-Ausztriával** a telefonforgalom Eperjesről megnyitott és igénybevehető.

— **Automobiljárat Kassa és Bártfa között.** Valószínűleg április közepén már meg fog indulni a tervezett személy- és postaszállító automobiljárat Kassa—Ránkherlány—Varannó—Sztropkó—Felsővízköz és Bártfa között. Mint értesülünk, ebből kifolyólag a kereskedelemügyi miniszter egy rendeletet intézett a sárosi és zempléni államépítészeti hivatalokhoz, hogy az említett útvonalokon fekvő hidakat vizsgálják meg, illetőleg szükség szerint javítsák ki, nehogy szerencsétlenség következék be.

— **Vásár-áthelyezés.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Hernádcsány községben (Abaúj-Torna-vm.) minden évben márcz. és nov. 3-ik hétfő-napján, helypénzszedéssel egybekötött országos kirakó- és állatvásár tartassék, és Szerednye községben (Ung-vm.) a f. évi május 8-ikára eső országos kirakó- és állatvásár ez évben kivételösen május 9-ikén, továbbá a május 29-ikére eső juhvásár május 30-ikán tartassék meg. Miről a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— **A hálószerbák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a *Löcherer-Cimexin*-nel történtek próbák, beigazolódt, hogy a Cimexin nemesak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedüli biztos szer! Kapható: *Löcherer* Gyula gyógyszerárban *Bártfa* és *Palesch* Árpád drogeriájában *Eperjesen*.

— **Rákóczi-ereklje.** II. Rákóczi Ferencz egy alkalommal Berthóty Istvánnak, Újvár hőseleklű parancsnokának, egy értékes faliorát ajándékozott nagysárosi kastélyából. A művészi faragásokkal ékes műredek dr. Baán Achill eperjes ügyvéd birtokában van.

— **Víz a kertekben s a házakban.** Kedden reggel kiöntött a malomárok. Az Alsó-körút kertjeit nagy tömeg víz lepte el, a mely megfagyott. Hasonló sors érte a malomárok mentén levő házakat is. A jeges víz, a mely a megtorlódt jégtáblák miatt a medrében lefolyásra nem talált, behatolt a pinczékbe s a szobákba is. A város nagyszámú munkást foglalkoztat, kik éjjel-nappal dolgoznak.

— **Csalás.** Az idén a takarmányrépa-mag ára öröndetes módon igen jutányos, úgyiszóván a talvái áraknak harmadrészét kapható a legmegbízhatóbb minőségben is. Daczára ennek — mint értesülünk — sok ismétlődő vidéki kereskedőnek Morva-

országból, Bisenzből szállítanak csekély értékű répa-magot. Köztudomású, hogy ott Oroszországból került csiraképtelen maggal keverik a jó csiraképes répa-magot és ezen keveréket eladják kereskedőinknek, kik, úgy látszik, nem ismerik e dolgot. A kik tehát meg akarják magukat kimélni a későbbi nagy kellemetlenségektől, saját érdekükben cselekszenek, ha a nekik Bisenzből szállított répa-magot, mielőtt elhasználnák, alapos csirázási próbának vetik alá.

— **Az eperjesi ev. nőegylet nyilvános közönete.** (Folyt.) 5—5 kor.-val: Tahy-Tahy Paula, Sziklai Henrik, dr. Neuwirth Zsigmond, Szántó Zsigmond, Kramer Henrik, Williger Pál, Dessewffy N., Gebhard Sándor, Tahy József, Vöröss Sándor, dr. Oszvald Tivadár, Meliorisz Ilka; 4—4 kor.-val: Schwarcz József, dr. Lichtig Artur, Jelenik Emma, Libay László és neje, Uhlig Artur, Tydor Lipót, Zavatzky Szilárd, dr. Horovitz Imre, Durst Győző, özv. Vladár Emilné; 3—3 kor.-val; gr. Ehrnheim Nandine, Amrein József, Bártkány Leó, Morótz Karola, Mussoni Antal, dr. Rosenthal Adolf, Korbély Géza, dr. Strössner Béla, dr. Gallassy Sándor, Mikolák István, Theisz Ármán, Gerő Mihály, Fried Ármán, Schwartz Árpád, Tauth Viktor, dr. Eger József, dr. Zahler Elek, Elasz Manó, John tábornok, Faragó József, dr. Rác Dezső, Faltin Géza, Mihalidesz Lajos, Gregor Gerő, Frenyó Lajosné, Klein Jenő; 2 kor. 20 f.-t: Poloczek Róbert; 2—2 kor.-val: gr. Wengerszky Hugóné, Hercz Frigyes, Kassevits J. János, Ganczaugh Miklós, dr. Zombory Bertalan, dr. Windt Artur, Ruttikay Aladár, Bohus Nándor, Tahy Emil, dr. Glück Jónás, Bánó Iván, Kirchmayer Gerő, Kolosy Miklós, Dobay Béla, Groszwirth Samu, ifj. Meliorisz Kálmán, Piller Dezső, Kovács József, dr. Barcsy Lajos, Szinyei Merse József, Merényi Gyula, Gröndl Gyula, Weinberg Gyula, Máthé Károly, Oberländer Károly, Klobusiczky Béla, Draskóczy Lajos, Mayer Endre, Gónczy Gábor, Sztankay Béla, Friedmann Gyula, Révész Jenő, Bártkány Jenő, Goldberger Henrik; 1 kor.-val: özv. Rosenblatt Leoné, Hollóssy Sándorné, dr. Weisz Jakab, dr. Gottlieb Soma, Neumann Emil, Rothmann Dezső; összesen 765 kor. 20 fillér. A buffethez hozzájárultak készpénz-adományokkal a következők: özv. Adriányi Mária 2, Bartsch Gusztá 2, dr. Balpataky Imréné 4, özv. Borsody Károlyné 2, dr. Wallentinyi Samuné 2, Borsody Károlyné 3, Bielek Lászlóné 5, Böhmisch Gusztávné 3, özv. Bohrandt Vilmosné 1, Bohrandt Lajosné 1, Balló Aurélné 2, Csengey Gusztávné 3, Bielek Zoltánné 2, özv. Csatary Zsigmondné 3, Draskóczy Lajosné 3, Schöpflin Gézáné 3, özv. Mussoni Antalné 2, özv. Dessewffy Lajosné 5, Durst Győzőné 2, Dúzs Mária és Erzsébet 3, Eröss-Flórián Lujza 2, özv. Gasch Jánosné 3, Gerhard Béláné 3, Hartmann Albertné 2, Gömör Jánosné 3, Hannel Zsigmondné 4, Mangesius Mariska 2, özv. Jármay Béláné 2, Jeney Józsefné 4, özv. Kósch Arturné 4, özv. Kósch Frigyesné 4, dr. Kortvélyessy Dezsőné 2, Kortvélyessy Béláné 2, Kortvélyessy Aranka 2, özv. Lakner Árpádné 5, Liptai Lajosné 2, Bartha Kálmánné 5, Ludmann Ottóné 2, Ludmann Paula 2, Maléter Gyuláné 2, özv. Maurer Lajosné 2, dr. Flórián Károlyné 4, Meliorisz Ilka 5, özv. Mosánky Tituszné 5, özv. Mester-Diener Ilona 2, özv. Oszvald Dánielné 2, Saenger Ilka 2, Oszvald Béláné 2, özv. Palecsko Viktorné 2, Raab Jánosné 2, Raisz Viktorné 5, Vitelky Aladárné 5, Schroeppfer Antalné 4, Blaschek Mariska 2, Schustek Nándorné 2, Schütze Henrikné 2, Szemere Mártonné 3, Szutórisz Frigyesné 3, Jelenik Emma 2, Morótz Karola 2, Várkony Szerén 2, Teltsch Kornélné 2, Koblicz Frigyesné 2, özv. Poloczek Pálné 5, Slajchó Mihályné 2, Tauth Viktorné 2, Korbély Gézáné 5, Klefner Irén 3. (Vége köv.)

— **Tyúkok, libák, kappanok és pulykák a rendőrségen.** Birkenbaum eperjesi teherszállítónak az ősszel mintegy 60 különféle szárnyasa volt. A tyúkok, libák, kappanok a téli hideg beálltával, anélkül, hogy közülök csak egyet is levágot volna, fogyni kezdtek. Ma egy hizott liba, holnap egy tyúk, holnapután egy kacsa veszett el. A rendőrség a tolvajt nem tudta elfogni. Szerda óta csendes Birkenbaum udvara, nem hallatszik kőkodásolás és kukorékolás. Szerda éjjel eltűnt az utolsó ké tyúk és kappan. A tolvajt tegnap elfogta a rendőrség Mudri László személyében. A tolvajjal az orgazda is megkerült, egy eperjesi kantinos személyében.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák 8 osztályú ungvári intézetében 20 tanuló vesznek fel. A szegény gyermekek díjtalan elhelyezést nyernek. Felvilágosítást ad az intézet igazgatósága.

— **Balesetek.** Tapolyhermányi levelezőnk írja: Horodeczky Vasily ottani famunkást munkája teljesítése közben súlyos baleset érte. Nevezett munkás kocsiján rönköket szállított az erdőből munkaadójának, Kohn Jakab és József czégnak fatelepére. A görpályán lefelé rohanó kocsit azonban a hirtelen fékezés következtében a keskeny pályáról kisiklott s a rajta ülő napszámot oly szerencsétlenül dobta a rönkhalmaz közé, hogy az fején súlyos sérüléseket szenvedett és jobb szemét teljesen elvesztette. — Kisszebenből írják: Patyrek Flórián kisszebeni kőfaragó művezetőt, ki múlt év november 15-ikén jobbkeze mutatóujján balesetet szenvedett, febr. 9-ikén újabb baleset érte. A gyár körfűrészét élesítette, miközben a kőszőrűkőből kikapartató vasdarab a már egyszer szerencsétlenül járt művezetőt felsőajkán súlyosan megsebesítette.

EGÉSZSÉGÜGY.

Előttünk fekszik Eperjes sz. kir. város nyilvános jelleggel felruházott kórházának 1910. évi betegforgalmi kimutatása. A kórház egyévi működésének leghűbb tükrö. Lapozgatva a terjedelmes kimutatásban, szinte csodálattal gondolunk a kórház igazgatójának, dr. Holénia Gyulának s hű segítőitársának, dr. Gallotsik Sándornak emberfeletti munkásságára, melyet az 1910. év folyamán kifejtettek. A 1910. év folyamán a kórházba felvettek 1137 beteget, ezek közül 596 férfit s 541 nőt. Gyógyultan távozott 900, 477 férfi és 423 nő; javulva 60, 36 férfi és 24 nő; gyógyulatlanul 48, 27 férfi és 21 nő; meghalt 54, 23 férfi és 31 nő; ápolás alatt maradt 75, 35 férfi, 40 nő. Az ápolási napok száma 27,759 volt. Orvosi műtét 271 esetben történt. Megemlékezés méltó, hogy a 271 megoperált beteg közül 268 meggyógyult. A különféle betegségek 171 neme fordult elő, és pedig: légzőszervek betegségeinek 10, vérkeringési szervek betegségeinek 4, emésztési szervek betegségeinek 12, máj- és epeutak betegségeinek 4, ivarszervek venerás betegségeinek 2, idegrendszer betegségeinek 9, bőrbetegségeinek 13, mozgási szervek betegségeinek 3, heveny fertőző betegségek 8, idült fertőző betegségek 1, vérbetegségek 3, anyagforgalom betegségeinek 4, elmebetegségek 6, erőszakos behatásoktól eredő belbetegségek 4, sebészeti esetek 50, szemészeti esetek 11, fülbetegségek 6, női betegségek 16 neme. Ezek a száraz számok legkésebb bizonyítéka az óriási munkának, a melyet fennebb érintettünk.

TANÜGY.

Fizetésemelés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lovasi Bernát bártnai áll. el. iskolai tanító fizetését 1500 koronára felemelte.

Államsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Sárosvárm. Általános Népnevelőegyesület részére az áll. tagok 1911. évi útiköltségeinek fedezésére 676 koronát engedélyezett.

Személyi pótlék. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Goson Aladárné zborói állami óvónő részére 100 korona személyi pótlékot utalványozott.

Tiszteletdíj. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az eperjesi iparostanoncz otthon vezetéséért a folyó évre 200 kor. tiszteletdíjat utalványozott.

Tandijpótló-államsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az eperjesi r. k. fiúiskola részére évi 3293, a kellemei r. k. el. iskola részére 256 korona tandijpótló államsegélyt folyósított.

Bezárt iskolák. A jakabvágyi r. k. és ág. h. ev., a fintai r. kath. elemi iskolák kanyaró-járvány miatt, a giráltyi áll. el. iskola vörhenyjárvány miatt bizonytalan időre bezárattott.

TUDOMÁNY. IRODALOM.

Eperjes szab. kir. város iskolaügye a középkorban.

írta dr. Iványi Béla.

Dr. Iványi Béla tollából újból megjelent egy kis füzet, mely bennünket nemcsak a fiatal tudós közbecsült személyénél, de anyagánál fogva is a legközelebről érdekel.

Eperjes szab. kir. város középkori iskolaügyével foglalkozik. Műve Eperjes város levéltárában végzett kutatásainak eredménye s nemcsak a szakembernek nyújt megbecsülhetetlen, megbízható anyagot, hanem a művelt közönségnek is rendkívül szellemes perczeket szerez érdekfeszítő tanulságos előadásával. Szerencsés egyéniség. Tudós és író egy személyben.

Eperjes városa nemcsak a jelenben, de az elmúlt, már-már homályba vésző századokban is híres volt magas színvonalú szellemi életéről. A XV., XVI. század szellemi életének valóságos gócpontja volt.

Eperjes város iskolázása visszanyúlik a XIV. századba. Már a XV. század legelején találkozunk a város fiaival a bécsi egyetemen, a hová otthon szerzett tudásukat gyarapítani mentek, de valószínű, hogy egy némelyikük az olasz egyetemeken is megfordult. Az első pozitív adatunk arra, hogy a város iskolamestert tart, 1429-ből való. Az iskolamester akkori évi javadalmazása 400 denár volt, a mi bizony elég kevés, mert ugyanakkor a város ügyvédje természetbeni javadalmazáson kívül 22 forint évi dotációban részesül. Már 1442-ben a városi számadási könyvekben azt olvassuk, hogy az iskolamester évi javadalma 25 forint volt (1 frt = 11 kor. 50 fill.)

Az iskolamester szűkös anyagi helyzetén azonban úgy a magánosok, mint maga a város is igyekszik segíteni. Akárhányszor előfordul, hogy a város polgárai végrendeletileg hagyományoznak kisebb-nagyobb összegeket az iskolamesternek.

Magántanulókat is oktatnak. Így például 1516-ban Oszwald Grauscher István magántanuló egyévi oktatójáért 32 dénárt kap.

Volt azonban az iskolamesternek ezeknél is nagyobb mellékjövedelme. 1518-ban a város számadási könyvének feljegyzései szerint: január 16-ikán «Rectori scolarium ex eo, quod Comediam Plauti in capitolio cum scolaribus suis lusit, fl. 1», majd 1519. nov. 26-ikán «Rectori scolarium pro recitatione Comediae denar LXXV». Ezekből látható, hogy az iskolamester klasszikus vígjátékok előadásáért 1 forint, majd 75 dénár jutalmat kap. Az előadás helye «capitolium», vagyis a városháza, illetve tanácsterme.

Érdekes képét festi meg a szerző az akkori diákok életének, a kik otthoni tanulmányaik elvégzése után a külföldi egyetemekre látogatnak, majd hazanézve, sokszor tesznek szolgálatot a városnak, a mely sok mindenre használja fel őket s szolgálataikért jutalmazza is. Megesik, hogy fontos levéllel, vagy követésbe küldi a szomszéd városokba a tanács a tanulókat. Ők jelzik haragszóval a vásár megkezdését, a mihez ugyan nem szükséges magasabb műveltség, de a város így akar juttatni nekik kis anyagi segílyt.

Érdekes a mű ama része, melyben a szerző azt bizonyítja, hogy Eperjesen 1521-ben megnyitott új középiskola az első volt — tudomása szerint —, melyben a tanulók bent laktak. Ez lenne tehát az első ismert «internátus». Az iskolamester akkoriban Steinhofor Sebestyén volt, ki *tíz* tanulóval bent lakott az iskolában.

Ez az internátussal egybekötött iskola a számadási jegyzőkönyvek tanúsága szerint 384 frt és 16 denár. Ennyibe került az egész építkezés, a mi a mai pénzre átszámítva, 4417 kor. 95 $\frac{1}{2}$ fillér volna. Az építkezésre vonatkozó fennmaradt feljegyzések szerint az iskola tornyos és valószínűleg emeletes épület volt. Faragott kőből épült kapuján bolthajtásos helyiségekbe léphetünk be, melyekbe vasrácsos ablakokon keresztül ömlött be a világosság, a tanulók kamrái fenyődeszkákkal voltak elválasztva (*ignis abictum*), az iskola körül kert vagy udvar volt, mely fallal vagy sövényvel volt elkerítve. Hogy hol állt az iskolai épület, erre a szerző csak következtetéssel válaszolhat. A következtetés szerint ugyanott, hol ma az ev. Kollégium.

Ezen rövid ismertetésből is láthatja közönségünk, hogy dr. Iványi Béla mily érdemes munkát végzett, midőn visszavezetett bennünket Eperjes város klasszikus renaissance-virágkorába, a melyben a tudás már oly fokozott állott, hogy a capitolium (városháza) tanácstermének asztalán kéziratban vagy nyomtatásban már ott találjuk a summa Legum-ot, a Digestákat, Pandektákat, Justinianus Institutiót, a pápai decretalisokat, a «Hos militiae»-t, Werbőczy Hármaskönyvét stb.

TESTEDZÉS.

A tátrafüredi kirándulás. Febr. 12-ikén tiszta, csendes, szép időben dr. Solvák M. theol. felügyelőtanár nagyon sikerült egynapos téli tátra kirándulást rendezett a Kárpátes. s a Theol. Otthon tagjaival Tátrafüredre. Ugyanakkor Krompecher B. is rendezett ilyet, különösen szepesi, eperjesi (Mussoni és Poloczek A.) és kassai tagokból Poprádról, mely nemcsak ródlizással, hanem táncmulatsággal is egybe volt kötve. Régen volt olyan látogatott a téli Tátrafüred, mint mult vasárnapon, a mi bizonyos szorongást és tolongást is idézett elő a tarajkai siklón. A kirándulók négyszer tették meg siklón Tarajkára és onnan ródlin a szépen gondozott pályán az utat. A ritka szép, tiszta és verőfényes napon több ízben is élvezték a Szilágyi- emlékről a páratlan szépségű tarajkai körképet és meghatva állottak meg a Szalóki- és Lomniczi-csúcs s a nagy- és kistarpataki völgy rideg, havas fensége előtt. Ritkán nyílik ilyen páratlan szép kilátás az óriási jéghevasokra, mint mult vasárnapon. A téli kirándulók lelkes csapatában a következők vettek részt: Hulyák V. tanár, Oberländer Z. tak.-pénztári tisztviselő, Szabó M., Bozzay M., Tömböl S., Kovács J., Földi I., Nemes G., Rozslozsnik M. és Bihari B. joghallgatók, Ondrus L. és Dobronyovszky J. főgimn., valamint Sz. Margit polgári isk. tanuló. Felejthetetlen kellemes napot töltöttek Tátrafüreden. De kellemetlen tapasztalataik is voltak. A kassa—poprádi vasútnak III. oszt. kocsija jéghideg volt, a mi visszaelés az utazóközönség egészségével. A poprád—tátrafüred—tarajkai villamoson személyenként mindössze 50 fill. elengedést adtak s annak a kieszközölését is egy héttel előbb beadaudó és Budapestre intézendő kérvényhez kötik, a mi rendkívül megnehezíti a jövőben a téli társas- és diákkirándulások szervezését. Végül Poprádról Tátrafüredre és vissza a villamoson ember-ember hátán tolongott, a mi érzékenyebb természetű vagy gyengébb

szervezetű embernek, különösen nőnek lehetetlenné teszi a kirándulást. Ha ezeken a dolgokon nem változtatnak, úgy utoljára vendestünk Tátrafüredre kirándulást. A villamos-vasút kedvezményeinek kérdését lapunk turista munkatársa a Kárpátes. közp. választmányának ülésén is szóba fogja hozni. Mint értesülünk, a legközelebbi téli tátra kirándulást Eperjesről febr. 26-ikán tervezik a kényelmesebb és hozzáférhetőbb Tátralomniczra, a melyre ezúton is felhívjuk olvasóközönségünk szives figyelmét. A részvétel díja személyenként 13 kor. Jelentkezni lehet a Kárpátesület központi irodájában és a Theol. Otthonban.

Egyetlen kísérlet meggyőzi,

hogyan

kész húsleves

azonnali előállítására

MAGGI-féle koczka

5 f.-ért

a legjobb és legolcsóbb!

A koczka — csupán $\frac{1}{4}$ liter forró vízzel leöntve — 1 tányér kiváló, használatrakész húslevest ad:

leveseknek betéttel való készítésére, hamis levesek ízének megjobbítására, főzelékeknek felelesztésére, mártásoknak felelesztésére, sülteteknek „ stb.

Egyedül valódi a MAGGI névvel

keresztcsillag és a védjegygyel.

Időjárásunk

a február 11-ikétől február 17-ikéig terjedő időben.
Reggel 7 órakor — délelben 2 órakor — este 9 órakor.

Hó, nap	Légnyomás	Hőmérséklet C°		Légmozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxim.	minim.			milliméter	minőség
II. 11. r.	743.6	-6.3	-12.6	N 1	8		
d.	743.1			NE 2	10		
e.	744.0			S 1	10		
» 12. r.	746.0	-4.8	-16.0	NW 1	4		
d.	745.7			N 1	4		
e.	745.3			0	10		
» 13. r.	746.7	-1.0	-11.0	N 1	10		
d.	747.3			N 3	6		
e.	749.4			NE 2	3		
» 14. r.	751.8	-3.4	16.0	N 1	0		
d.	752.1			N 1	1		
e.	752.3			NW 1	5		
» 15. r.	753.8	-4.5	-24.0	N 1	2		
d.	752.9			N 1	1		
e.	751.2			S 3	2		
» 16. r.	750.6	-7.5	-10.2	S 3	10		
d.	750.1			SE 3	10		
e.	749.4			S 3	10	0.6	hó
» 17. r.	742.6	-6.2	-10.0	S 4	10		
d.	737.7			S 5	10		
e.	732.2			S 4	10	3.1	hó

A január havi meteorológiai megfigyelések összefoglalása.

A redukált légnyomás maximuma 9-ikén 750.2, 1910-ben 751.1
» » minimuma 12-ikén 730.1, » 716.6
A hőmérséklet maximuma 6-ikén . . . 8°C, » 3°C
» » minimuma 31-ikén -13.4°C, » -18.3°C
A felhőzet napi átlaga . . . . . 8.0, » 8
Uralkodó szél az északnyugati volt. » a déli
A szél erősségének napi átlaga . . . 2.0, » 1.8
Az összes csapadék-mennyiség volt . 39.5 mm., » 61.2 mm.
A csapadékos napok száma 17 volt . . . » 14 nap
A legerősebb csapadék volt 26-ikán 9.1 mm., » 15.2 mm.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIXÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon czégnél, Eperjes.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

Vasúti menetrend. Érv. 1910. okt. 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest: Table with columns for stations (Orló, Héthárs, Kiszzeben, Eperjesvár, EPERJES) and fares for different classes.

Eperjes ind. 1205 r 450 r 722, 1057, 355, 818 r 950, Abos . . . érk. 1233, 520, 753, 1125, 420, 845, 1015, Abos . . . ind. 1244, 530, 827, 1127, 423, 852, 1017, Kassa . . . érk. 103, 600, 848, 1152, 450, 915, 1041, Kassa . . . ind. 110, 611, 912, 1225, 521, 926, 1125, Miskolcz . . . érk. 254, 835, 1053, 316, 704, 1238, 150 r, Miskolcz . . . ind. 304, 935, 1103, 336, 713, 1257, 225, Budapest érk. 700 r 100 du 240 du 845 r 1050, 630 r 815 r

Budapest—Eperjes—Orló: Budapest ind. 1000 r 800 r 1015 r 625 r 810 r 120 du 215 du, Miskolcz . . . érk. 140, 107, 312, 1000, 1243 d 455, 550, Miskolcz . . . ind. 147, 130, 351, 1006, 105, 507, 648 r, Kassa . . . érk. 329 r 408 r 705 r 1149, 339 du 656 r 925, Kassa . . . ind. 345 r 450 r 730 r 1227 du 420, 710, 1042, Abos . . . érk. 406, 514, 755, 1248, 451, 728, 1105, Abos . . . ind. 414, 521, 831, 1250, 459, 737, 1109, EPERJES érk. 437, 602 r 900, 114, 527, 805, 1138, EPERJES ind. 445, 635, 124, 537, Eperjes vár. érk. 451, 641, 129, 543, Kiszzeben érk. 525, 715, 200, 613, Héthárs . . . érk. 547, 737, 217, 635, Orló . . . érk. 825, 300, 715

Szepesség felé indul a vonat: Eperjes megálló ind. 704 r 1037 r 320 du, EPERJES. érk. 709, 1042, 325, EPERJES ind. 450 r 722, 1057, 355, 645 r, Abos . . . érk. 520, 753, 1125, 420, 717, Abos . . . ind. 409 r 533, 759, 1235 du 107 du 425, 729, Margitfalv. érk. 443, 614, 844, 108, 154, 510, 802, Gönciállomás . . . érk. 650, 835, 1050, 315, 545, 845, Somoliháza . . . érk. 835, 1050, 315, 545, 845, Szepesolvasi . . . érk. 513, 652, 918, 134, 234, 545 du 827, Váralja . . . érk. 805, 805, 1040, 305, 305, 625 r 905, Igló . . . érk. 545, 727, 953, 203, 311, 620, 854, Lőcs . . . érk. 815, 815, 1035, 240, 425, 730, 945, Poprád . . . érk. 625, 817, 1050, 240, 417, 720, 930, Csorba . . . érk. 703, 910, 1140, 333, 502, 812, Ruttká . . . érk. 906, 1220 du 200 du 535, 807 r 1042, Zsolna . . . érk. 932, 115, 245, 600 r 857, 1120, Óderberg . . . ind. 1208 du 455, 835, 1246, 300, Zsolna . . . ind. 1003 r 320, 320, 1239, 1239, Pozsony . . . érk. 527 du 730 r 730 r 545 r 545 r, Wien . . . érk. 655 r 913, 913, 729, 729

Szepesség felé indul a vonat: Eperjes megálló ind. 704 r 1037 r 320 du, EPERJES. érk. 709, 1042, 325, EPERJES ind. 450 r 722, 1057, 355, 645 r, Abos . . . érk. 520, 753, 1125, 420, 717, Abos . . . ind. 409 r 533, 759, 1235 du 107 du 425, 729, Margitfalv. érk. 443, 614, 844, 108, 154, 510, 802, Gönciállomás . . . érk. 650, 835, 1050, 315, 545, 845, Somoliháza . . . érk. 835, 1050, 315, 545, 845, Szepesolvasi . . . érk. 513, 652, 918, 134, 234, 545 du 827, Váralja . . . érk. 805, 805, 1040, 305, 305, 625 r 905, Igló . . . érk. 545, 727, 953, 203, 311, 620, 854, Lőcs . . . érk. 815, 815, 1035, 240, 425, 730, 945, Poprád . . . érk. 625, 817, 1050, 240, 417, 720, 930, Csorba . . . érk. 703, 910, 1140, 333, 502, 812, Ruttká . . . érk. 906, 1220 du 200 du 535, 807 r 1042, Zsolna . . . érk. 932, 115, 245, 600 r 857, 1120, Óderberg . . . ind. 1208 du 455, 835, 1246, 300, Zsolna . . . ind. 1003 r 320, 320, 1239, 1239, Pozsony . . . érk. 527 du 730 r 730 r 545 r 545 r, Wien . . . érk. 655 r 913, 913, 729, 729

Szepesség felé indul a vonat: Eperjes megálló ind. 704 r 1037 r 320 du, EPERJES. érk. 709, 1042, 325, EPERJES ind. 450 r 722, 1057, 355, 645 r, Abos . . . érk. 520, 753, 1125, 420, 717, Abos . . . ind. 409 r 533, 759, 1235 du 107 du 425, 729, Margitfalv. érk. 443, 614, 844, 108, 154, 510, 802, Gönciállomás . . . érk. 650, 835, 1050, 315, 545, 845, Somoliháza . . . érk. 835, 1050, 315, 545, 845, Szepesolvasi . . . érk. 513, 652, 918, 134, 234, 545 du 827, Váralja . . . érk. 805, 805, 1040, 305, 305, 625 r 905, Igló . . . érk. 545, 727, 953, 203, 311, 620, 854, Lőcs . . . érk. 815, 815, 1035, 240, 425, 730, 945, Poprád . . . érk. 625, 817, 1050, 240, 417, 720, 930, Csorba . . . érk. 703, 910, 1140, 333, 502, 812, Ruttká . . . érk. 906, 1220 du 200 du 535, 807 r 1042, Zsolna . . . érk. 932, 115, 245, 600 r 857, 1120, Óderberg . . . ind. 1208 du 455, 835, 1246, 300, Zsolna . . . ind. 1003 r 320, 320, 1239, 1239, Pozsony . . . érk. 527 du 730 r 730 r 545 r 545 r, Wien . . . érk. 655 r 913, 913, 729, 729

Szepesség felé érkezik a vonat: Wien . . . ind. 740 r 915 r 145 du, Pozsony . . . ind. 1002, 912, 145 du, Zsolna . . . érk. 334, 133 du 609 r, Óderberg . . . ind. 120, 350 r 952 r 1125 du 514 du, Zsolna . . . ind. 400 r 725 r 1203 du 153, 326 du 738 r, Ruttká . . . ind. 444, 812 du 1228, 230, 415, 810, Csorba . . . ind. 745, 1141, 225, 503, 735 r 1008, Poprád . . . ind. 633 r 830, 1230 du 300, 545, 820, 1040, Igló . . . ind. 731, 928, 135, 334, 653 r 907, 1114, Szepesolvasi . . . ind. 732, 1002, 212, 409, 731, 938, 1140, Margitfalv. . . ind. 755, 1032, 242, 423, 805, 1006, 1207, Abos . . . érk. 826, 1114, 324, 454, 848, 1042, 1241, Abos . . . ind. 831, 1250 du 330, 459, 1109, 1109, 414 r, EPERJES érk. 900, 114, 354, 527, 1138, 1138, 437, .. megálló . . . ind. 129, 543, 451

Szepesség felé érkezik a vonat: Wien . . . ind. 740 r 915 r 145 du, Pozsony . . . ind. 1002, 912, 145 du, Zsolna . . . érk. 334, 133 du 609 r, Óderberg . . . ind. 120, 350 r 952 r 1125 du 514 du, Zsolna . . . ind. 400 r 725 r 1203 du 153, 326 du 738 r, Ruttká . . . ind. 444, 812 du 1228, 230, 415, 810, Csorba . . . ind. 745, 1141, 225, 503, 735 r 1008, Poprád . . . ind. 633 r 830, 1230 du 300, 545, 820, 1040, Igló . . . ind. 731, 928, 135, 334, 653 r 907, 1114, Szepesolvasi . . . ind. 732, 1002, 212, 409, 731, 938, 1140, Margitfalv. . . ind. 755, 1032, 242, 423, 805, 1006, 1207, Abos . . . érk. 826, 1114, 324, 454, 848, 1042, 1241, Abos . . . ind. 831, 1250 du 330, 459, 1109, 1109, 414 r, EPERJES érk. 900, 114, 354, 527, 1138, 1138, 437, .. megálló . . . ind. 129, 543, 451

Szepesség felé érkezik a vonat: Wien . . . ind. 740 r 915 r 145 du, Pozsony . . . ind. 1002, 912, 145 du, Zsolna . . . érk. 334, 133 du 609 r, Óderberg . . . ind. 120, 350 r 952 r 1125 du 514 du, Zsolna . . . ind. 400 r 725 r 1203 du 153, 326 du 738 r, Ruttká . . . ind. 444, 812 du 1228, 230, 415, 810, Csorba . . . ind. 745, 1141, 225, 503, 735 r 1008, Poprád . . . ind. 633 r 830, 1230 du 300, 545, 820, 1040, Igló . . . ind. 731, 928, 135, 334, 653 r 907, 1114, Szepesolvasi . . . ind. 732, 1002, 212, 409, 731, 938, 1140, Margitfalv. . . ind. 755, 1032, 242, 423, 805, 1006, 1207, Abos . . . érk. 826, 1114, 324, 454, 848, 1042, 1241, Abos . . . ind. 831, 1250 du 330, 459, 1109, 1109, 414 r, EPERJES érk. 900, 114, 354, 527, 1138, 1138, 437, .. megálló . . . ind. 129, 543, 451

Szepesség felé érkezik a vonat: Wien . . . ind. 740 r 915 r 145 du, Pozsony . . . ind. 1002, 912, 145 du, Zsolna . . . érk. 334, 133 du 609 r, Óderberg . . . ind. 120, 350 r 952 r 1125 du 514 du, Zsolna . . . ind. 400 r 725 r 1203 du 153, 326 du 738 r, Ruttká . . . ind. 444, 812 du 1228, 230, 415, 810, Csorba . . . ind. 745, 1141, 225, 503, 735 r 1008, Poprád . . . ind. 633 r 830, 1230 du 300, 545, 820, 1040, Igló . . . ind. 731, 928, 135, 334, 653 r 907, 1114, Szepesolvasi . . . ind. 732, 1002, 212, 409, 731, 938, 1140, Margitfalv. . . ind. 755, 1032, 242, 423, 805, 1006, 1207, Abos . . . érk. 826, 1114, 324, 454, 848, 1042, 1241, Abos . . . ind. 831, 1250 du 330, 459, 1109, 1109, 414 r, EPERJES érk. 900, 114, 354, 527, 1138, 1138, 437, .. megálló . . . ind. 129, 543, 451

Ezenkívül szerdán és szombaton Iglóról ind. 440 reggel, Eperjesre érkezik 900 reggel. A Wienbe 655 este érkező és a Wienből 915 reggel induló vonatok Galántán át mennek.

Eperjes—Bártfa: Eperjes ind. 735 r 128 du 540 du, Bártfa . . . érk. 945, 335, 730 r, Bártfa—Eperjes: Bártfa . . . ind. 530 r 120 du 800 r, Eperjes érk. 707, 330 du 942, NYILTTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás SALVATOR. Kiváló övszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál. Húgyhajtó hatásu. Kellemes ízű. Vasmentes. Könnyen emészthető. Teljesen tiszta. Állandó összetételű. Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital. Eladási árak Eperjesen: 1/2 literes palack . . . 32 fillér, 1/4 literes palack . . . 40, 1/8 literes palack . . . 48. Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza: 1/2 literes palack . . . 6 fillér, 1/4 literes palack . . . 7, 1/8 literes palack . . . 9. Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

Tisztelettel meghívom jóbarátaimat és ismerőseimet az Ungvárt, f. hó 28-ikán tartandó esküvőmre. SÁFRÁN, mérnök. (Minden külön értesítés helyett.)

Irodahelyiség: azonnal bérbeadó. Egy nagy és két kis szoba. Villanyvilágítás bevezetve. Évi bér 300 korona. Bővebbet Árok-utca 26. sz. alatt d. u. 2—3-ig.

Árverési hirdetmény kivonata. A kissebeni kir. bíróság, mint tkvi hatóság dr. Prokopovitsch Béla kissebeni ügyvéd által képviselt Szanko János végrehajthatónak Pruzsinszki János végrehajthatást szenvedett ellen 400 kor. tőke, ennek 1911. január 15-iktől járó 5% kamata, 17 kor. 75 fill. hátralékos eddigi, 27 kor. 30 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett 1. a sárosújlaki 5. sz. tjkvben A 1. 2—13. sorsz. a foglalt 95., 109., 153., 216., 250., 286., 332., 361/a., 376., 422 és 449. hr. sz. szántókból álló 4/10-ad teleknek s erdő és legelő-tartozékának B 13. alatt Pruzsinszki János tulajdonul irt 1/10 részére 240 korona; 2. a sárosújlaki 190. sz. tjkvben foglalt, végrehajthatást szenvedett tulajdonát képező 68/d, 45/19. és 61. hr. sz. belsőségekre és háza 378 korona becs- és kiáltási árban a végrehajthatási árverést elrendeli, és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírre teszi. A nyilvános árverés 1911. évi április hó 14-ikén délután 1 órakor Sárosújlak községében fog megtartatni a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint Sárosújlak községében kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett. Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiadottt kezéhez lefizetni. Kir. bíróság, mint tkvi hatóság. Kisseben, 1911. január 31. Patocska s. k., kir. járásbíró.

Építési telkek és terv szerint házak a Szent László úton és Vágóhid-utczában szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást Sáfrán Lipót ad, Fő-utca 40. szám alatti mérnöki irodájában.

Rózsa-utca 10. sz. ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad Libay Miklós.

Arjegyzék: akác, gledicsia, nemes gyümölcsfa, vadoncz és szőlővesszőről. Ungváry László Öregled.

„M-i-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban! Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

Felsőmagyarország legnagyobb VÍVÓTERME Kassán, Főutca 60. Mint lovagias ügyek lebonyolítására legalkalmasabb hely. Terem orvosok dr. Rényi Jenő és dr. Akos Izsó. Sürgőnyozsim: Horváth vívómester: Kassa.

MASSEY-HARRIS C. R. T. Fűkaszó aratógép és földmívelő eszközök gyára. Toronto, Északamerika. A világ legjobb gyártmányai. Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Massey-Harris C. R. T. Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ. Ára 5 K. Vidékre 5 K. 30 f. be- küldése ellenében bérmentve. Kapható Kósch Árpád könyvnyomdájában.

8. sz. k lehetetlené on nem változ- fűredre kirán- nek kérdését közp. választ- tint értesülünk, Eperjesről febr. hozzáférhetőbb hívjuk olvasó- tel díja szemé- árpatégyesület ban. yőzi, ves oczka bb! ter forró er kiváló, est ad: re, hamis lékeknek névvel el. erjedő időben. este 9 órakor. Csapadék: milliméter minőség. 0.6 hó 3.1 hó Összefoglalása. 1910-ben 751.1 716.6 3°C 18.3°C 8 a déli 1.8 61.2mm. 14 nap 15.2mm. JRDÓ VASVÁNY VIZ ANTÉS GYÓGYÍT. dült hurutjainál, iválasztó-szervek bizonyult. gnél, Eperjes. tulajdonos: h Árpád.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA

a monarchia legelőkelőbb gyára! Egyedárúsító: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-út 14.

Jégyár és Hűtőtelepek

városok, tejjgazdaságok, hentesek, cukrászok, szállodák, kórházak, serfőzők stb. részére.

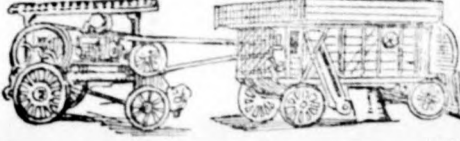
Teljes transmissió-telepek. gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. ■ Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálunk.

Benzin-
Nyersolaj-
Szivógáz-
Diesel-
Locomobil

MOTOR

1-600 lóerőig.

Teljes cséplő-
garnitúrák és
malom-
berendezések.

Alacsony- és magasnyomású
SZIVATTYÚK

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre, bármely vízellátási és ipari célra.

Fűrész- és famunkáló-gépek, fűrész-telepek, :: asztalos-műhelyek teljes berendezése.

Cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasút.

7133—1911/C. sz.

Értesítés.

A cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasút állomásain kezelendő összes vasúti kocsik be- és kirakására nézve megállapított díjszabás-szerű rakodási időnek az 1910. szeptember 28-ikán kelt 58,76/J. C. számú hirdetményvel 9 nappali órára történt leszállítása, továbbá Kassa állomáson az üzletszabályzat 64. §-a 2. pontjában foglalt határozatoknak a kocsirakományú teherárúk felvételénél a mult évi augusztus 23-ikán kelt 51,018/D. sz. hirdetmény értelmében való alkalmazása f. évi február 15-ikétől kezdődőleg hatályon kívül helyezték.

Budapest, 1911. febr. 9. A vezérigazgatóság.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény, oszuznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be- vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Tölgyfaeladási hirdetmény.

A zsegyei községi bírónál 1911. márczius 21-ikén délelőtt 11 órakor nyilvános írásbeli és szóbeli versenytárgyalás fog megtartani, a zsegyei volt úrbéres-erdő II. tag a. osztagban 579 drb, 17—73 cm. mellmagassági átmérővel bíró tölgyfatörzsből álló, mintegy 3863 m³ mü-építőfa 4156 koronára becsült s 1909—1911. évekre esedékes vágásokban talált anyagának tövön való eladása iránt.

Bánatpénz a becsár és egyúttal kikiáltási ár 10%-a.

A versenytárgyalási és szerződési feltételek az eperjesi m. kir. járási erdőgondnokságnál s az ottani úrb. elnöknel tekinthetők meg.

Zsegye (Sárosm.), 1911. február 10.

Bulna János, úrb. elnök.

Jégpinczék és üzlethelyiségek kiadók

Kassai-út 9. sz. alatt.

Közelebbi felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Egy tanuló

fizetéssel felvétetik az Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezetben.

Új rövidárú-üzletet nyitottam

a Lőcsei-út 1. szám alatt (Singer S. Fiai fűszerüzlete mellett).
Ifj. WEISZER LAJOS.

NAGYENYED = re forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra!

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszcserjék, Túlevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

(1-rendű árú) európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Oh jaj! Kőhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban és Pálesch Árpád drogueriájában. Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.